

Milletvekili Seçimi ve Anketimiz

Milletvekili seçilebilmek için:
1— 30 yaşını bitirmiş olmak,
2— Kısıtli olmamak,
3— Türkçe okuyup yazmasını bilmek.
4— Yabancı devlet uyruğunda olmamak,
5— Herhangi bir yabancı devletin resmi hizmetinde bulunmamak,
6— Müebbet veya ağır hapis cezası almamış olmak,
7— Beş seneden fazla hapis veya müebbet sürgün cezalarından biri ile hüküm giymemiş olmak,
8— Hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancın kötüyü kullanma ve dolandırıcılık suçlarından biri ile hüküm giymemiş olmak,
9— Ve kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak lazımdır.

Bursaya kadar sıraladığımız şartlar; bir insanın milletvekili seçilebilmesi için, kanunun gerekli lediği şartlardır. Yani, milletvekilleri seçimi kanununa göre bu şartları haiz olan her Türk vatandaşını milletvekili seçilebilir.

Burada ilk akla gelecek olan soru:
— Bu şartlar milletvekili seçilebilmek için kafi ve muteberdir mi; milletvekili olabilmek için de kafi ve mutebermidir?

Kanunun tarif ettiği bütün bu şartları haiz olan öyle şahıslar vardır; değil bir milletvekili olmak, cemiyetin en küçük kademesinde bile vazife almak kabiliyetinde değildirler.

Görüyörük, saydığımız bu "vasıflardan" bir veya bir kaçına sahip olan hastaları, Kanun milletvekili olmaktan men edememektedir. Şu halde bu gibileri milletvekili olmaktan kimler men edebilir?

Bu konuda ilk iş partilere düşer. Parti idarecilerinin adayları tasbit ederken; çok esaslı ve etkili düşünceleri; hatır, gönül tazimatları, maddeye boyun eğmezleri, millet menfaatını her

türlü mülâhazanın üzerinde tutmaları gerekiyor.

Fakat, asıl ve mühim vazifem seçmenlere düşüğüdür unutmamak lazımdır. Çünkü, adaylar tasbit edilirken, partiler, herhangi bir yanlışlığa düşebilirler, görüşlerinde aldanabilirler, veya türlü mülâhazalarla bile bile yanlış yola sapabilirler, yahutta türlü taxir ve tesirlerle karşı koymak cesaretini gösteremezler.

Devamı sahife 3 de

Şemsettin Salur Fahri hemşeriliğimize kabul edildi

Milli mücadele'mizin kahramanlık menkileriyle örülmüş tarihinde yer almış bulunan Tarsus Cephesi sağ cenah kumandanı emekli tuğbay Şemsettin Salur'un, Fahri hemşeriliğimize kabulüne Belediye genel kurulunca karar verilmiş bulunmaktadır.

Bu mutlu karardan dolayı; Belediyemizi, Tarsuslularını ve kahraman Salur'u tebrik eder uzun ve sıhhatli ömür dileriz.

Tarsus ilçesi Seçim Kurulu Bşk.İğindan

5545 sayılı milletvekili seçimi kanununun 68 maddesi gereğince ilçe seçim kuruluna aheni kur'a ile parti adayları arasında asıl ve yedek üye seçimi 7 mart 1950 salı günü saat 15 de Belediye encümeni odasında yapılacaktır.

İstiyenlerin bulunması rica olunur.

Tarsus ilçe seçim kurulu başkanı Ceza yargıcı Ali Nihat Tuncaç

KİMLER MİLLETVEKİLİ SEÇİLMELİDİR

Kıymetli okuyucularımız ve saygı hemşerilerimiz!

Berdan, iki kısımdan mütcekkil olan anketinin birinci kısmını takdim etmekle şeref duymaktadır

Kimler Milletvekili seçilmelidir?

Bildiğiniz gibi, Milletvekili seçimi kanununa göre limiz yedi milletvekili çıkaracaktır. Bunlardan ikisinin üçümüz halkından olacağı düşünülebilir.

Biz bu milletvekillerinin, şu veya bu partiden olmalarını değil, milletvekili sandalyesine layık, milletin sevdiği ve benimsediği kıymetli şahsiyetler olmasını istiyor ve onun için çalışıyoruz.

Evet! Tarsuslular KİMLERİN MİLLETVEKİLİ olmasını istiyorlar?

Çok samimi düşüncelerle hazırladığımız bu ankete iştirak etmek isteyen okuyucu ve hemşerilerimiz milletvekili seçilmesini istedikleri zevatın:

— Adını, Soyadını, meslek veya sanatını temiz bir kâğıda numara vermek suretiyle, okunaklı bir şekilde yazdıktan sonra; her numarada yazılı olan şahsın, neden milletvekili olmasını istediğini, bir cümleyi geçmemek şartıyla izah edecektir.

2 — Bu kâğıtta gösterilen şahısların hangi partiye mensup oldukları yazılmıyacaktır.

3 — Ankete iştirak eden isim veya adresini yazması mevzu bahis değildir.

4 — İki isimden fazla isim yazılmıyacaktır.

5 — Bu şekilde hazırlanan mektuplar Devamı sahife 4 de

Sinema Kralımız

Dostu çok, düşmanı çok, kimseden pervası yok;
Sinema, otel, şu bul başında belası çok,
Maceralarla dolu, günleri sanma acı;
Biz biliriz Feng'ü'yü, anadan doğma Hacı!

Hakikatler Âleminden PİRİLTİLAR

2

73 No.lu Mahkûm

Dr. Springer

Pek te uzak olmayan bir zamanda, Çinde, Mareşal Enl-Chan-Ming'in-husuli dokto-u olarak bulunuyordum. İlimadim fazlasıyla kazanabilmişim. Bir yabancısı olduğum halde, bana, karargâh içinde istediğim yere girmek selâhiyeti verilmişti. Bununla beraber günlük politika işlerinden elimden geldiği kadar uzak kalmaya uğraşmamaya rağmen, şehir baskınlarına, emir katılmalarına ve kitle halinde idamlara d. f.alarca şahit oldum. Fakat, Çinde geçirmiş olduğum beş senelik zaman içinde, bana fazlasıyla tesir eden en canlı hatıra, aşağıda nakletmiş olduğum hâlise olmuştur.

Han-Cheou şehrindeydik. O gün, 74 mahkûm kurşuna dizilecekti. Doktor olduğum için sabahın erken saatlerinde meydana gitmiş bulunuyordum. Ateş emri verilecek olan genç bir subay da, takımıyla birlikte gelmiş Bekliyordu. Nihayet, tetkiklerin her çekişinde, doldurulmuş olan on iki tüfek birden ateş etmeye başladı ve her ateş emrinden sonra bir çığı halinde uzanan mahkûmlardan biri eksiliyordu. Bu herçümere arasında, sondan ikinci, yani 73 üncü mahkûma gözüm ilişince, hayretten dona kalmıştım. Zira bu zavallı, rahat rahat ve sükûnetle bir kitap okuyordu. Evet bir kitap okuyordu. Kerdisine doğru yaklaşan ölüme aldırmaksızın, etrafını çeviren faciayı hissetmeksizin, kitap okuyordu. Bütün bu korkunç görüntüler; barutun genzi yakan, kanın midyi bulandıran kokusu, onu rahatsız etmiyordu. Bu durumdaki bir insanı, böyle bir anda, bu kadar şiddetle cezbetmeye muvaffak olan kitabı, fazlasıyla merak etmişim. Arka taraftan yavaş yavaş kenisine yaklaşarak, omuzları üzerinden, kitabın ismini okuma muvaffak oldum. Michel Maier'in İktinca olarak yazmış olduğu bu kitap, "Alfanta Fugiens" ismini taşıyordu. Çince yazılmış bir kitap görsydim, belki de bu kadar şaşmıyacaktım. Her şeye rağmen, onunla konuşmaktan kendimi alamadım:

"En son dakikalarda sizi teselli edecek, böyle bir kitap olabilir mi?"

Gözlerini okuduğu kitaptan yırtımdan, fevkalade bir İngilizce ile cevap verdi:

"Bütün ömür boyunca edinilmiş tecrübelerim, bir dakika içinde boş olduğunu anlamak mümkündür. Hatta ölüm yaklaşırken

bile."

Bu cevaba, söylenecek hiç bir şey bulamamıştım.

Et ve kandan örülmüş böyle bir duvar karşısında, bu kadar sakin olabilmek nasıl kabil oluyordu? Çinlinin yanından ayrılmıyordum. Fakat o benim yanı başında durduğumun farkında bile değildi. Genç subayın kılıcı, mütemadiyen, inip kalktıça, yeni bir mahkûmun vücudu delik delik oluyor ve korkunç bir şekilde yıkılıyordu. Bütün bunlara rağmen bu esrar dolu insan, kılıcı kırılmaksızın okuyor ve başka bir alem içinde yaşıyordu. En fazla otuzunda gözükken bu genç adamın, çehresi parlak, sıhhatli ve renkliydi. Aynı sükûnetle elindeki kitabın, kendimi tutamadım:

"Sizin için bir şey yapabilir miyim? Acaba son bir arzunuz var mı?" diye sordum. Hayatını kurtarabilmem için yalvarmasını bekliyordum. Fakat o, başını kaldırarak, müstehzi bakışlarla beni süzdü. O zaman, derin bir uykuda olduğumu farkettim. Dalgın dalgın ve g. ne sâkin bir sesle: Hepimizin ölüm saati evvelden tespit edilmiştir. Üniformalı olan şu genç adam, eline hiç te yakışmayan kılıcıyla, ölüme emir verdiğini zannediyor. Halbuki yanlış doktor olduğum. Siz Tanrının huzuruna benden önce ç. g. r. alırsınız. İnsanlara hayat vermek veya almak hakkını bunlara kim vermiş. Yanılıyorsunuz." dedi ve tekkar gözlerini elindeki kitabına çevirerek okumasına devam etti.

Henüz 46 mahkûm öldürülmüştü. Birdenbire genç teğmenin sendelediğini farketim. Evet. Kılıcı elinden düşmüştü, dizleri kırıldı ve olduğu yere yıkıldı. Ne olduğunu anlamak için yanına koştum. Fakat, yaptığım müseyene hiçbir işe yaramadı. Kalbi artık çalışmıyordu. Anf bir ölüme karşı karşıyaydım ve bunun sebebi meçhûldü. Dehşet içinde kaldığım, müthiş bir şokta iken öldürüldüğünü hissediyordum. Gözlerim gayri ihtiyari Çinliyi aradı. o aynı kayıtsızlıkla kitabını okumaya devam ediyordu. Meydana bulunan başka bir subay yere düşen kılıcı eline alarak, yarıda kalan işe devam etti. Mahkûmların teşkil ettiği sıra gittikçe küçülüyor ve ben soğuk soğuk terlediğimi hissediyordum. Dizlerim titriyordu. Çinlinin ilk kehaneti hakikat olmuştu. Ya ikincisi. Benim gibi bir ilim adamına hiç te ya-

(Devamı sahife 3 de)

Tarihle Rüşvet Hakkında Konuşma

Yazan: AHMET YAZICI

Her ne zaman ki bir rüşvet haberi alsam rubumun derinliklerinden bir eza hissinin beslediğini hissedirim. Alana da, verene de içerlerim.

Zaman zaman Fuzulî'nin meşhur beyti de dudaklarımdan dökülür.

"Selam verdim rüşvet değildir deyi almadılar."

Dün bu konuyu tarihten sordum. Güldü, iyi ve kötü örnekler sıralıyacağını söyleyerek şunları saydı:

1 - RÜŞVET ALAN PADİŞAHLAR

a) - İtik Rüşvet alan padişah Murat II dir. Şemsi paşa kendisine 40 bin altın lira rüşvet vermiş ve "Osmanoğullarını İtliğe ya dadandırdım. artık bu affetten kurtulamazlar," diye böbürlenmişti.

b) - Hadım Hasan paşa sadaret makamını Mehmet III ün annesi Venedikli Baffa sultana rüşvet vermekle elde etti.

c) - Anadolu beylerbeyi Deriş paşa sultan İbrahime 10 bin kurşukluk bir peşkeş gönderdi. Sultan İbrahim kendisinden 20 bin kurşuk istemişti. 10 bin beğenmedi ve parayı hapse taktı.

2 - RÜŞVET ALAN SAFA MENSUPLARI:

a) - Melek Ahmet Paşa "Hazinece zavuret," vardır diye rüşvetin bir kısmını irat ve masraf kaydetirdi. (Devlete gelir bulmak isteyen Melek Ahmet Paşa Vezirlerin marşından kesmek isteyen. Toplanan yüzera dulların ve küçük memurların maaşından kesmeye karar veriyorlar.)

b) - Vakvak ağacı vak'asında halk padişahın rüşvetini kalmasını istedi.

c) - 1865 de asker maaşının defterleri kontrol edilince Rüşvet yoluyla elde edilmiş olan defterlerle günde - 40 bin akçe çalındığı meydana çıktı

d) - Hammer tarihinden: Türk murabhasları, Ruslara, Kerç ve Yenikale hisarlarının Türkiye'ye iadesi, taktirinde, Osmanlıların 70 milyon kurşuk vereceklerini gizlice bildirmişler. Ruslar bunu reddetmiş ve buaa Osmanlılar hayret etmişler.

Tipik örnekleri kâfi görek rüşvet kabul etmeyen zatlara sordum.

a) - T. Fikrete Galatasaraydaki müdürlüğüne ait padişah bir miktar para gönderiyor. En dar zamanlarında gönderilen bu parayı (Ben o aylarda vazife görmedim) kaydı ile reddediyor.

B - Talat Paşaya Abdul-

Devamı sahife 4 de

Dedenin Köşesi

A. İ. den

Anglosakson'lardan koca Newton'un: «Şimdiki bilgilerimle deniz kenarında çakıl taşlarıyla oynayan çocuklara benziyorum. Dedeyimin derinliklerinde bulunan hazinelere kadar dala bileceğimim.» dediğini, bir yerde okuduğumu hatırlar gibiyim.

Fransız astronomlarından Kamîl Flamaryo'nun iki eserini okudum. Nihayetsiz fevzadaki alemlerden bahsederken, Allah'ın san'at ve kudretine hayran kaldığımı söylüyor; onun müslüman olduğuna hükmettim.

Sırf münevver gençlerimize mahsus olmak üzere, biraz da meteryalistlerin felsefesinden bahsetmek isterim. Bu gün çürümüş üzere olan bu akide; hatırlarda kaldığına göre, garpte, latin şairlerinden Lükres'ten başlar.

Bir zamanlar garpte vellele nyandırın; Alman tabiiyım ve feylosoflarından M. Buhner'in «Madde ve kuvvet» isimli eserini, Fransızca tercümesinden okunuyorum. Sizlere, bu eserden kısaca bahsetmek, çürüklük ve garabetini belirtmek isterim.

Maddiyunun dayandığı akidenin temeli maddedir, madde ve kuvvet ezeli ve ebedidir; madde kuvvetsiz ve kuvvet maddesiz olmaz. Onlara göre, maddenin ötesinde ne bir Allah ne de bir alemin ahiret tasavvur etmek, tecrübe ye dayanan müsbet bilgiye göre abesten başka bir şey değildir.

M. Buhner mahut eserini yazdığı zaman, gerek kinya ve gerekse fizik bilgilerince, maddenin hakikaten gayri kabili imha olduğunu insanlıyordu. 1896 da maddenin mahiyeti hakkında fenni araştırmalara başlayan Fransızın en meşhur bilginlerinden M. Gústav Le Bon, 1910 da neşrettiği «L'évolution de la matière - maddenin tekâmülü» isimli eserinde; o zamana kadar gayri kabili imha olarak kabul edilen maddenin gerek kendiliğinden ve gerekse bazı ajanların tesiriyle mahvedilebildiğini, yani maddelikten çıkıp, mahiyeti henüz meçhul olan kudretlere ihtiyak ettiğini ileri sürdü. 12 yıllık çalışma ve tecrübeler neticesi olarak ortaya atılan bu keşfe, bütün dünyanın fen akademilerinde ihtirazlarla bakıldı ve bir çok itirazlar yapıldı. Fakat Le Bon, dayandığı ilmi temel ve tecrübelerini akedemi huzurunda izah edince ihtirazi kayıtlar silinmeye başladı ve neticede, itirazlarda bûsbütün ortadan kalkarak, M. Gústav'ın iddiaları kabulle fennî tedrisatta ve kitaplarda yer aldı.

Bu konudaki münakaşanın çok uzayabileceğini düşünerek, mümkün olduğu kadar kısa yaz-

Devamı sahife 4 de

73 NO. lu Mahkûm

Baştarafı sahife 2 de

kıymıyan, bir hisle dehaht duydurdum. Evet her şeye rağmen Çininin öylediklerine ben de inanmışım. G' yri ihtiyarı hayatımdan da korkmağa başladım. O sırada, hükûmün infaz edilmesini kontrol etmek üzere beyaz Rus mençeli at'ı bir Çin albayının yaklaştığını farkettim. Etrafına bakımsızın, koşarak ona y'kiştim.

Ahta dizginlerine sarılarak kendisini durdurdum. Hayretle baka bakiyordum. Kendimi top'ayarak ve sakin bir sesle:

"Sayın albay, beni memnun etmek istemez misiniz?" d'yebi dim. "Memnuniyetle Dokto!" diye cevap verdi. (Bunu söylerken samimiydi, zira kısa bir zaman evvel mühim ve derin bir yarasını tedavi etmişim) Ümitsiz bir sesle: "73 üncü mahkûmu bana bağışlayınız. Yaşamak onun hakkıdır. Daha o kadar genç ki..." diyebilirdim Albay şaşırmıştı. "Çok müteessirim, fakat imkânsız bir şey istiyorsunuz aziz doktor." diye cevap verdi. "Mareşalin vermiş olduğu emirlerde ne kadar titiz olduğunuzu, benim kadar sizde bilirsiniz."

Hakkı vardı.. soğukkanlılığımı kaybettiğim için, mahçup olmuşum, ortadan silinmek bütün olanları unutmak istiyordum.

Fakat.. O hâlâ kitabından gözlerini ayırmıyor, bu suretle kendine yaklaşan ölüme meydan okuduğuna inanıyordu. Sıranın bendine gelmesi için, ancak dört mahkûm kalmıştı. Kalbin şiddetle çarpıyor, gözlerim ondan ayrılmıyordu. Birdenbire, tiz bir boru sesi ile ateş ves işareti veren bir emir atıldı dört nala, meydana girdi. Albayın yanına gelince, dizginleri o kadar şiddetle çekti ki bayyan arka ayakları üzerinde şabab kalktı. Attan atlayan asker albaya bir zarf uzattı. Bu esnada meydana dökülen cesetler arasında, sıralarımı bekleyen sadece iki mahkûm kalmıştı. Naamların kendine çevrileceği şu anda bile, o, hâlâ, kitabını okuyordu. Albay elindeki kağıda acele bir göz atıktan sonra elini kaldırıarak ateş kes emri verdi. Ne olduğunu anlayamadım. Zihnim hep onunla meşguldü. Nihayet albayın bana işaret ettiğini farkettim. Yanına gelince:

"Koruduğunuz adamın şans varmış doktor, gelen emir ona ait," dedi. Artık tek bir kelimeye ihtiyac yoktu. Sevinç ve heyecanla ona doğru ilerledim. Sanki kurban bendim Bu müstesna insan, sarımsızdır, dimdik duruyor, kitabı elinden sarkarken, gözleriyle uzaklara, pek uzaklara bakıyordu. Sanki bu topraklardan

Devamı sahife 4 de

Milletvekili Seçimi ve Anketimiz

(Baştarafı sahife 1 de)

Onun için her seçmen vatandaş; en mukaddes hakkını kullanmadan önce çok düşünmeli; propaganda organlarının şişirilmiş yaldızlı sözlerini ve yazılarını, terazinin diğer kefesine koyacakları hakikatler ve akliselimle tartmalı; millî refah ve saadetin, vicdanının aynasında aksettigi şekilde, oy sandığına girmesini sağlamalıdır.

Ancak bu surettedir ki, kanun partiler ve seçmenler birbirlerini tanımlayabilecek ve millî şüurun hakimiyeti sağlanmış olacaktır.

Berdan: iki kısımdan müteşekkil olan anketinin ilk kısmını okuyucularına ve Tarsuslulara arz ederken; Milletvekili seçimlerinde gözönünde bulundurulması gereken hususları, kendi görüş zaviyesinden açıklamış bulunmaktadır.

Bütün Tarsusluların bu anketimize iştirak etmelerini ve hasaten kıymetli okuyucularımızın, yardımcılarımız arasına katılmalarını rica ediyoruz.

BERDAN

Veremie Savaş Derneği Kuruldu

Bir müddettenberi kurulması için çalışılan veremie savaş derneği, resmen faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Kurucuların 25 Şubat 1950 Cumartesi günü Belediyede yaptıkları toplantıda; dernek tüzüğü incelenerek kabul edilmiş ve yönetim kurulu seçimi yapılarak, üyeliklere: Ahmet Eren, Refik Kırçak Hakkı Dörtlemez, Fikri Ünlü, M. Mahir Pekcan, Reşat Karamehmet Raşit Temel, R. Murat Güngör ve Lütfi Kolukırkçıl seçilmişlerdir.

Yönetim kurulu vazife taksiminde; Ahmet Eren başkanlığa, Refik Kırçak ikinci başkanlığa, Fikri Ünlü genel sekreterliğe, Raşit Temel muhasebeciliğe ve Reşat Karamehmet vuznedarlığa seçilmişlerdir.

Gerek kurucuları ve gerekse yönetim kurulu üyelerini tebrik eder, başarılar dileriz.

Millî Eğitim Bakanlığının Tebrikleri

Millî eğitim Bakanlığınca Tarsus orta okul müdürlüğüne gönderilen bir yazıda:

"Orta öğretim şube müdürü Faik Binal'ın iliniz dahilinde

Devamı sahife 4 de

Ziraatta İnkılâp

8
12 YAŞINDA YETİM KÖYLÜ ÇOCUĞU

12 yaşında babasını kaybeden bir köylü çocuğunuz; ana, baba ve muhitinden aldığı terbiye ve öğrendiği şeylerle; çift sürdüğünü tohum ektiğini, mahsulü kaldırdığını görüyoruz. Bu çocuk ailesini besliyor, vergi veriyor ve bu suretle devletin kuvvetlenmesinde hisse sahibi oluyor.

Aynı köylü çocuğuna ahyeruz, okutuyor ve 25 yaşında eline bir üniversite diploması vererek hayata atıyoruz. Bu gençin yaptığı ve yapabileceği ilk iş'eline bir kaleme alıp: «İlim insana hizmet etmekle mükelleftir. Öğrettiğiniz ilim bana hizmet etmiyor. Ekmeğimi kazanmaktan acizim. Bana bir memuriyet verin. Hayatımı kazanabilmem için başka çarem yok.» Diyen ve acizini kalemiyle itiraf eden bir istida yazmak oluyor. Kapı kapı geziyor, nihayet küçük bir memuriyete giriyor. Aile dostları, akrabalar ve iltimaslarla yükseltilirse yükseltiliyor. Ve gayet tabii olarak başına geçtiği işte muvaffak olamıyor. Yalnız kendini harcamakla kalmayıp millet ve devletinde birçok zararlara girmesine ve gerilemesine sebep oluyor.

Bizim çocukluğumuzda; min gayri haddin ve liyakatin diye başlayan istidatlar, sonraları bendeleri ve acizleri çekline girmiş, bu günde avam dilinde torpil en mükemmel istida olmuştur. Evet, Torpilin var mı? varsa ne alal yoksa yandı.

Ne garip, ne acı tezattır bu aldığı köy terbiyesiyle henüz 12 yaşında olan bir çocuk, istikbale ümitle bakıyor. Fakat 25 yaşında ve elinde üniversite diploması olan bir genç, memur olmadı takdirde ümitsizliğe düşüyor, tesadüre kapılıyor ve istikbalim mahvoldu diyor. Bu gençlerimizin hiçbir kusuru yoktur. Bütün kusur bizim öğretim sistemimizdedir.

Kırtasiyecî eğitimi terbiyemizin sekatliğindedir. Bu sakat sistem gençlerimizin aile terbiyelerinde bozarak zahırlı bir teslimiyet göstermelerine rağmen, çektiği fakr'ı zaruret yüzünden, ihtilâli bir ruh kazanmalarına sebep oluyor. Gençlerimizin, hayatlarını kazanamayacak hale sokulması hakikaten endişe dnyulacak bir haldir.

Andre Carnegie: Yer yüzünde hiç bir köşe yoktur ki, sandetinin tezyadünde hissemiz olmasın, diyor. Herkes, ihtiyacılarını temin eden milletlere, miktarı hayli yekün tutan, vergi öder. Amerika çalışması ile dünyadan vergi alıyor. Türkiye ise, esaslı ihtiyaçlarından hiç birini temin edemediği için dünyaya vergi veriyor. İşte

Devamı sahife 4 de

Bir intibadan Akisler

—Geçeği Sevenlere İthaf—

Çıktık ol meydana sühan üzere kimler var diye
Anda gö'düm kimseler yok şümemiş sandalyeye
Geçti ikbalin'pşinden taksim yok uçmağa
Amma seyretmek için kim şöyle yüksek bir dağa
Çıkmak ister fak'ü aciz iddiasız bir çıkış
Çünkü nakkeş görmedim ben işlemek bilmem nakış
Ol büyüklere izinsiz böyle çıkmak meydana
Kim bilir makbul değildir belki skaldan yana
Aezimi takdire drğmez kıymetim ma'ûmunuz
Kendimi takdime hatta bulmadım halâ rumuz
Mülteciyim ilmi' irfan sahibi allemeye
Yazdığım sırf göyle bir engence olsa kariye
Niyetim yok kimsenin hiç bir vakit tenkidine
Nefsini tenkidi şiar bilmiş olmak kendine
Şüphesiz en doğru yoldur bahtiyardir öylesi
Doğru insanlarca ahlâk doğru bilmek herkesi
Çünkü kem görmek kibirdir hakkı çiğner kaldırır
Böyle insan kendi aybından habersiz saldırır
En büyük düşün nefistir öyle emretmiş Nebi
Bismel al'ınların hep ilminin boştur dibi
İnsanın ilk önce lâzım nefsinin terbiyesi
Kendi olsun bir numune badema çıkın sesi
Lâkin herkes şimdi mürşid mürid-i muhtaç hani
Devri fetret geldi sultan dinlemezler hiç seni
Bülbülün sehhar ilâhi nağmesinden bihaber
Sözde kâmiller bırakmaz alemi bizar eder
Derf tükenmez amma lâkin şimdilik kâfi yeter
Hakka olsun çok şükür kim etmesin bundan beter

Dr. Ali Nadir Hayta

Kimler Milletvekili Seçilmelidir

Baştarafı sahife 1 de

tup bir zarfa konulacak ve zarfın bir köşesine "Anket" yazılarak "Berdan gazetesi-Tarsus" adresine gönderilecek veya getirilecektir.

6 — Milletvekili seçim tarihi kat'i olarak belli olmadığı için, anket için müddet konmamıştır. Onun için mektupların, gazetemizin Cuma günleri çıktığı göz önünde bulundurularak, seçim yapılacağı tarihten önceki ilk Cumadan bir gün önce yazılanemize gelmiş olması lazımdır.

7 — Yukarıda sözü geçen gün ne kadar idarehanemizde birikecek olan zarflar o gün açılacak ve tasnif neticesi olduğu gibi ilân edilecektir.

Bu mühim ankete bütün Tarsusluların iştirakini ümit ediyor ve bekliyoruz.

Anketimizin ikinci kısmını sabırsızlıkla bekleyiniz.

Ziraatta İnkilâp

(Baştarafı sahife 3 de)

kırtasiye eğitiminin yetiştirdiği kırtasiyeciler münavevlerin idare ettiği devlet böyle olur. Onun için gençliğimizi bu halden kurtarmaya ve fen adamları yetiştirmeye bir an evvel başlamamız lazımdır.

Ford diyor ki: Fabrikalarımızda öyle mükemmel tertibatımız vardır ki, dünyanın en tembel adamını bir ay zarfında çalışkan yapmağa kifayet eder.

Hükemadan monteskiyo da: İyi idare hayvanlardan insan yaratır; fena idare ise insanları hayvanlaştırır, der.

(Devamı var)

Milli Eğitim Bakanlığının Tebrikleri

(Baştarafı sahife 2 de)

deki orta öğretim okullarında yaptığı incelemede, Tarsus orta okulunun memnuniyet verici bir durumda olduğu anlaşılmıştır.

Okulun inkişafı için gayret sarfeden müdür Fevzi Kalkanca ile yönetimi ve öğretim kadrosunda bulunan arkadaşlarına teşekkür eder ve müsbet çalışmalarının devamını dilerim, denilmektedir.

Tebrik eder, başarılar dileriz.

73 NO. lu Mahkûm

Baştarafı sahife 3 de

ötesini görmek istiyordum. Etrafında her şey dönüyordu. nihayet gözlerimin önünden o da silindi. Fazla bir şey hatırlayamıyorum. Kendime geldiğim zaman, o hakikaten kaybolmuştu. Tanımayı çok arzu ettiğim halde onu, hiç bir zaman gömedim. Hââ yaşadığını zannediyordum, çünkü ben de yaşıyorum.

(Bütün Dünya) dan

Dedenin Köşesi

—Baştarafı sahife 2 de—

mayı tercih ediyorum. Zira, gerek M. Buhner ve gerekse M. Gústav'ın bu husustaki eserlerini daha geniş bir tahlile, tabii tutarak bilgi edinmek isteyenlerin, bu eserlerin her ikisini de tetkik ve mukayese etmek ellerindedir. Ben, sevgili okuyucularımın dikkatlerini, yalnız bir kaç nokta üzerine çekecek ve keyfiyeti olgun bir fikirle incelemelerini rica edeceğim.

(Devamı var)

Tarihle Rüşvet Hakkında Konuşma

Baştarafı sahife 2 de

mevcit "senin evin yok, sana bir ev yaptıralım," diyor. Padişahın kendisine 2500 altın ihsan edeceğini anlayan paşa, nakli ihsan kabul etmeyeceğini mabeynci vasıtasıyla padişaha bildiriyor.

C — İlk meclisi meb'usan reisi Ahmet Rıza bey, Pariste iken Padişahın kendisine gönderdiği ihsan kılıklı rüşveti defalarca reddetmiştir.

Misalların çoğalacağını anlayarak tarihe teşekkür edip ayrıldım

Allah o rüşvetli günleri bu ulusa, bir daha göstermez inşallah.

— Şehir içme su şebekeleri için (60) tan (500) üncü ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiki kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve evsafata olan KOLYE-PRİZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatle ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılması ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. (No. 26)

T. C. Ziraat Bankası

Vadesiz tasarruf hesapları
1950 yılı ikramiyeleri:
İstanbul ve Ankara'da

8 EV,

Ayrıca
200.000 Liralık
Para ikramiyeleri.

Ev kazanan isterse bedelini alabilir.
Acele 150 Liralık bir hesap açtırınız.

Her 150 lira için ayrı bir kur'a Numarası verilecektir

ÇEKİLİŞ TARİHLERİ:

10 Mart, 15 Mayıs çekilişlerin de yalnız para ikramiyeleri;
30 Haziran, 31 Temmuz, 29 Ağustos, 30 Eylül, 28 Ekim, 30 Aralık çekilişlerinde ise, bazılarında ikişer ev olmak üzere hem ev hem para ikramiyeleri vardır.

İkramiye giriş şartlarını Bankalarımızdan öğreniniz.

OPERATÖR

Dr. Mansur Pekdeğer

Doğum ve Kadın Hastalıkları
Mütehassısı

Hastahane Caddesi No 114
MERSİN

Şık, Zarif ve Dayanıklı
Bir KUNDURA için başvuracağınız yer:

Aldatmaz Kundura
Evidir.

Atatürk Caddesi No. 10

BERDAN

Cuma günleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi

SAMİ DURAL

Yazı İşlerini fiilen idare eden

VEYİS EKENER

İdare yeri: Şadırvanlı Han
Husust daire — TARSUS

Yıllığı : 5 Lira

6 aylığı : 3 Lira

Sayı 10 Kuruş

Resmî ilanların satışı 30 kuruş
Husustî ilanlar pazarlığa tabidir.

Bastıldığı yer :
GÜLEK Basımevi — Tarsus

TARSUS Şehir Kulübü büfesi

Çok zengin bir şekilde tanzim ve tertip edilmiş olan Tarsus Şehir kulübü büfesi, her türlü ziyafet, balo, düğün, nişan ve emsali eğlenceler için, en müşkülpesent müşterileri bile azami dikkat ve itina ile memnun edecek şekilde faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Beğenilen bir ziyafet, takdir edilen bir balo, eğlenceli bir düğün, temiz ve sade bir nişan veya her bakımdan güzel bir eğlence tertip etmek isteyen sayın Tarsusluların, yer intihap ederlerken bir defa da kulübümü zü görmeleri ve kulüp idarecileriyle görüşmeleri menfaatları icabıdır.

“Hürriyet,, in Kuvvet İlâhı

Hürriyet gazetesinin 3 Mart 1950 tarih ve 350 sayılı nüshasında «Türp Elçisi Yaşar Doğu» başlıklı ve «Hürriyet» imzalı bir başmakale var.

Bu baş makalede: Pehlivanlarımızdan Yaşar Doğu'nun Pakistanı «Türk sempatisiyle fethettiği» Halbuki milyonlar sarfıyla dünyaya dört bir tarafa gönderdiğimiz sefirlerimizin bir kaçüstes-na olmak üzere hiç bir iş be-eremedikleri; Fransada, İsviçre'de, İtalyada bizi hala baş sarıklı, eli palalı, şalvar ve poturlu zanneden bir çok insan bulunduğu; bizim hariciyemizin hala 17 nci asır kafasıyla iş görmekte ısrar ettiği kaydedilmekte ve «Bugün bir Yaşar Doğu, bir Maurice Chevalier, bir Greta Garbo kendi memleketlerini sanat, pazı ve tabessümleriyle köhne diplomatlardan daha iyi temsil ederler.» denilerek, Yaşar Doğu'nun (Kuvvet ilâhı!) olduğuna işaret edilmekte ve hükümetten, memleketimizi, eenebi di-yaralarda Yaşar Doğu gibi büyük elçilere temsil ettirmeyi ihmal etmemesi istenmektedir.

Hariciyemizi tenkit maksadıyla, gelişigüzel kaleme alınmış olduğunda şüphe olmayan bu makalenin sakat bulduğumuz bazı noktalarına temas etmeden geçemedik

Evvelâ birazlık düşünmek lazımdır ki; bizi hala baş sarıklı, eli palalı, şalvar ve poturlu zanneden bir çok yabancılar varsa; bunun sebebini, sefirlerimizden çok daha önce, bu gibilerin bilgisizliğinde aramak lazımdır. Çünkü, eenebi milletlerin farklı, melonlu olduğunu bizlere memleketimizde bulunan yabancı sefirler öğretmiştir. Eğer eenebiler hakkında bir şeyler biliyorsak; bunu okul sralarında, gazetelere, bilgimizi arttırmak için baş vordüğümüz türlü kitaplara, sinema ve tiyatrolara medyunuzdur ki; bütün bunları memleketimizde idare eden, yazan ve gösterenler eenebi sefirleri değillerdir. Bu gün Ren nehrinin nerede olduğunu bilmeyen bir insan için tutupta Alman veya Fransız sefirini muahazeye kalkışmak veya Geşoları öğretememiş diye Amerikan sefirini suçlu bulmak her halde kimsenin aklından geçmez.

Memleketlerin ve milletlerin tanınmasında, sayın yazarın da te-nkuzu düştüklerinin farkına var-mıyarak, temas ettikleri gibi; san'at, fikir, spor alanlarında şöğret yapmış insanların rolü büyüktür. Onun için Şovalyeler, Garbo'lar,

Joe Luiz'ler, Demsey'ler ve hatta Alkapon'ların kudreti inkâr ediremez. Fakat bunların veya bu a-yarda sıvrılmış olan insanların sefir olarak bir yere gönderildikleri pekte görülmüş şeylerden değildir.

Yazımızda asıl temas etmek istediğimiz noktaya gelince; bu sayın yazarın Yaşar Doğu'dan «Kuvvet İlâhımız diye lûhsetmek gulfetine düşmüş olmasındır. Hangi a-sırda yaşıyoruz? Hangi devirdeyiz? Her halde Yunan veya Roma mitolojisinde rastladığımız ilâhılara kipta edecek; onları taklit ya-ya benimsiyecek kadar eskilik ve

Devamı sahife 4 de

Kızılay Ne Bekliyorsun?!

Daha dün'denilebilecek kadar yakın bir geçmişte Tarsus'umuzun geçirdiği Sel felaketini henüz hiç bir Tarsus'lu unutmamız olsa gerek-tir.

O kara günlerde hayırsever Eskişehirlilerinde 5000 lira ile acı-larımıza iştirak ettikleri hatırlardadır.

Bu gün mukabele etmek sırası gelmiştir. Eskişehir, sular altındadır. Ve bir çok vatandaşlarımız muhtaç ve mustar vaziyette düşmüştür.

Kızılay ne bekliyorsunuz?

İlcemiz Seçim Kurulu teşekkül etti

5545 numaralı Milletvekilleri seçimi kanununun 68.nci maddesi gereğince, ilçemiz seçim kurulu teşekkül etmiş bulunmaktadır.

Bu maksatla, ilçemiz seçim kurulu başkanlığına tayin edilmiş olan Ceza Yargıcı Ali Nihat Tuncay, evvelce yapılan hazırlık ve ilana göre, 7 Mart 1950 Salı günü saat 15'de Belediye salonunda kur'a çekerek seçim kurulunu ilân etmiştir.

Kur'a neticesinde, Seçim Kurulu asil üyeliklerine; C.H.P. den Rifat Özavcı ve Kemal Sungur, M.P. den Ramazan Tuncer D.P. den Reşat Akı

(Devamı sahife 3 de)

Anketimiz

Kimler Milletvekili Olmalıdır

Geçen sayımızda, şartlarını yayımladığımız bu önemli anket, ilçemizde büyük bir alâka uyandırmış bulunmaktadır.

Yalnız bazı çevrelerin, pek sını-mı düşüncelerle hazırladığımız bu anketi, aslına uymayan bir şekilde yorumlamak kulfetine katlandıklarını esefle öğrenmiş bulunuyoruz.

Anketimizin, aşağıda tekrar-lıyacağımız şartları dikkatle tet-kik edilecek olursa, görülecektir ki; anketin hazırlanışında hususi bir maksat olmadığı gibi, anketi iştirak edecek olanların hak ve hukuklarına da azami derecede hürmet edilmiştir.

Seçim arefesinde bulunuyoruz. Kuvvetle muhtemel olarak ilçe-mizden iki millet vekili seçilecek-ir. Bu gün, ilçemizde üç partinin

hali faaliyette olduğu göz önünde bulundurulacak olursa, büyük bir eksiriyeti partisiz olan Tarsuslu-ların en az altı adayla karşı karşıya gelecekleri anlaşılabilir olacaktır. Bu altı aday içinden, milletve-killigi sandalyesine en layık olan ikisini bulup çıkarmak, oldukça güç bir meseledir. Ve bu bulup çıkarma işi bir hak olduğu kadar da bir vazifedir.

Bu gün C.H.P. nin, D.P. nin ve hatta henüz pek yeni olan M.P. nin ilçemizde kimleri aday gösterileceklerini az bir hata ile tah-min etmek mümkündür. Fakat bu partilerin hiç birisi, keoldi mensup-larıyla seçimi kazanacak durumda değildirler. Şu halde partiszilerin seçimde oynayacakları rol, seçimin mukadderatını tayin edecektir.

Devamı sahife 4 de

Ellyeşil Kralımız

Ümidi çiğ ipliğe bağlı çifçilerimiz, Kredi kesilince başladılar feryada. Kurtardı badireden, şadetti gönülleri, Kralın Yeşil eli yetişerek imdada.

Hakikatler Âleminden PİRİLTİLAR

3

İnsan Yiyen Ağaç

Pierre Herault

Ağaçların insan yiyebilme-ri bize efsane gibi gelir. Fakat Karl Lâher adlı bir Alman nebatatçısının hikâyesini okuyunca insan hayretler içinde kalır. Lâher hayatının sonuna kadar 1878 senesinde Madagaskar adasında Mkodos adlı bir kabilenin oturduğu orman kıyısında gördüklerini unutmamıştır. Bütün ilim cemiyetleri Lâher'in anlattıklarını reddedip onu kovmuşlardı. Sonunda ümitsizlikten intihar eden bu adam, yazdığı bütün notları da ölmünden evvel yakmıştı. Fakat Karlsruheli bir Alman gazetecisi aşağıdaki hikâyenin bir kopyesini ele geçirecek neşretti:

Afrika seyahatinden dönen bilim şunları yazıyordu:

{ Kraliçe Ranavaloya yaptığım ziyaret esnasında, adanın güney - doğu kırsallarında oturan kabilelerin hâli insan kurban ederek merasimler yaptıklarını öğrendim. Hemen bir rehber tutarak ertesi günü bu istikamete doğru yola çıktım. Altı günlük yorucu bir yürüyüşten sonra ve ıssız bir yerden geçerek orman kenarına kadar geldik. Benden evvel hiç bir beyaz buralara kadar gelmemişti. Artık geri dönmek istiyen rehberimi de sürükleyerek balta girmemiş ormanın içine daldım. Son derece zahmetli iki günlük bir yolculuktan sonra Mkodosların oturduğu köye vardık. Kıralla bir kaç hediye verdikten sonra yerliler arasına yerleştim.

Bu adanların, içinde şeytanın oturduğuna inanacakları bir ağaca tapınklarını öğrendim. Her sene muayyen tarihte bu ağaca bir genç kız kurban ediliyordu. İyi bir tesadüf eseri olarak, sonbaharın başlangıcında yapılan bu kurban merasimine pek az vakit kalmıştı.

Ben de bekledim. Kurban merasiminin yapılacağı günün arifesinde bütün kabile, kadımlar, ihtiyarlar ve çocuklarla birlikte yola koyulduk.

Paslıdyan ayın ışığında bütün gece yürüdük. Yolda kabilenin reisi şeytan ağaçların ekserisinin ortadan yok olduğunu söyledi. Her sene daha fazla derinliklere gitmek icap ediyormuş. Sabaha karşı ormanın ortasında bir alana vardık. Bu alanın ortasında hiç tanımadığım ve hiç bir fasileye sokmadığım bir ağaç vardı.

Düğünün bir kere: Ağacın gövdesi iki metreydi ve üzeri çam kozalaklarının benziyen kalın pullarla örtülüydü. Gövdenin tepesin-

de çevresi birbuçuk metre kadar olan muazzam bir çiçek bulunuyordu. Çiçekle yer arasında ise boyları iki üç metre kadar olan sekiz tane uzun yaprak barekersiz bir vaziyette sarkıyordu. Çiçeğin içinde bulunan 12 sap semaya doğru uzanıyordu. Hava son derece sakindi, en ufak bir rüzgâr bile yoktu. Bununla beraber o garip saplar, kuvvetli bir rüzgâra tutulmuşcasına sallanıyordu.

Güneş doğuyordu. Mkodos'lar ağacın etrafında 12 aya yahtılar ve merasim başladı. Öğleye kadar herkes yedi, içti ve dansetti. Fakat bu arada bir genç kız uzaktan oturuyor ve hiç bir şeyle alakalanmıyordu. Kızın saçları ensesinden topuz yapılmış ve üzerinde çiçekler takılmıştı. Çiplak ve bacaklarıyla kollarında mücevherler vardı.

Birdenbire herkes sustu. Bir halka teşkil edip oturdular, kraliçe genç kıza doğru ilerledi ve hiçbir şey söylemeksizin eliyle ortadaki ağacı işaret etti. İşte o zaman kurban müthiş bir korkuya tutularak bağırıp ve yerlerde yuvarlanmaya başladı. Fakat ellerinde mızraklar bulanan adamlar kızın yerden kaldırarak ağaca doğru ittiler.

Evvelâ korkuyla biraz gerilemişse de, sonra hissiz bir vaziyette meydanın ortasına doğru ilerlemeğe başladı. Ağacın yanına gelince çiçeğin kenarına kadar yükseldi ve içinde bulunan sudan bir yudum içti. Sonra yine aşağı inerek kabuğun karşısında hareketsiz durdu. Bu esnada gözleri kapalı ve elleri de ihtilâçli bir hareketle pulları sıkıp duruyordu.

Birdenbire lifler birer birer uzanmaya başladılar. Bu esnada bir ölüm sessizliği hüküm sürüyordu. Lifler eli daha uzayınca büküldüler ve artık hiç bir hareket yapmayan kurbanın doğru inmeye başladılar. Kız herhalde içmiş olduğu su ile felce uğramış bulunuyordu. Vücudunu sardılar, kol ve bacaklarını dolandırdılar. Bu esnada yapraklar da kumlanmaya başlamışlardı. Açıldılar ve içlerinde son derece keskin iki sıra diken göründü. Kollar genç kıza havaya kaldırdılar.

Gözlerimi bu canavar nebata dikmiş hareketsiz bir vaziyette duruyor ve onu kurtarmak için en ufak bir hareket bile yapamıyordum.

Bayrağa Saygı

Yazan : AHMET YAZICIOI

Bayrak, bir ulusun varlığının göklerdeki işaretidir.

Bayrak, ben varım diyen ulusun varlığını ispatdır.

Bayrak, iman kaynağı, birlik sembolü, vatanseverlik ruhunun muhassasıdır.

Türk bayrağı, Türk istiklâlinin yükseklerden dünyaya ilanıdır. Bu ilâna herkesin itaat ve hürmetini istemek de haklıdır. Fakat bu hakkın kendi vatandaşlarınıza karşı zaman zaman zedelediğini, bayrağa gerekli saygının esirgendiğini veya ihmal edildiğini azûlerek görüyoruz.

İstiklâl ve bayrağı uğruna «bir an için dahi olsa» olmamayı hatırlanmış geçirmeyecek kadar cesur ve fedakâr olan bu vatanşah kütlesi, nedense millî marşı dinlerken veya bayrak çekilirken saygı duruşunu yapmamakta gerekli tazim durumunu ihmal etmektedir.

Evinde veya dükkanında bayrağını tozlar içerisinde bırakan, ayna arkasında, daraba üstünde saklayan arkadaşlara her araştırmada rastlamak mümkündür.

Hele dairesinde rengi solgun, kenarı yırtık bayrak taşıyan; bayrak seroninin yarısına kadar bayrağı indiği halde düzeltirmeyen gününde bayrağını astırmayan devîlerin affı çok güçtür.

Çocuklarımıza bayrağa saygı işinde titiz davranmalarını aşılamak sarsaklanmalıdır.

Velhasıl bu konuda bütün memleketseverler titiz davranmalıdırız.

Okuyucu Mektubu

Berdan Gazetesi Neşriyat Müdürlüğüne

TARSUS

Bazı çevrelerde, benim Millet Partisine geçtiğim hakkında yanlış bir kanaat belirdiğini ve bu kanaatin yersiz bazı dedikodulara sebep olduğunu haber almış buluyorum.

Bu kanaat ve dedikoduların hiç bir esasa dayanmadığını ve benim dün olduğu gibi bugün de C. H. P. de kayıtlı bulunduğumun, sayın gazetenize efkârı umumiye duyurulmasını rica eder saygılarımı sunarım.

Çiftçi Mallarını Koruma
Birliği Bşk.
Ramazan Sunar

Dedenin Köşesi

A. I. den

Meteryalistlerin felsefesine göre: "Müdebbir ve hâlik bir Allah yoktur. Bu alemdeki hayatımızdan sonra, ruhani bir mevcudiyetle, başka âlemlerde şuurla bir hayata devam edeceğimiz hayalden ibarettir. Buradaki hayatımızı ikmal ettikten sonra artık her şey bitmiştir. Bu âlemin ashı madde ve kuvvetten ibaret olup bu iki aşın birbiriyle mümtaziç olarak icrayı faaliyet etmesiyle fevzadaki bütün âlemler, ezelden kendiliğinden tekavvün etmektedir. Ve bu âlem müdebbir bir hâlikin taahhüt tasarrufunda değildir. Kuvvetsiz madde bulunmadığı gibi, maddesiz kuvvete yoktur."

Maddiyunun âkidelerinde esas noktalar bunlardır. Olan, bu gayri ilmi tezlerini müdafaa için, hayallerini geniş bir surette işleterek; Buhner'in "madde ve kuvvet" isimli eserinde, hiç bir teorîbeye dayanmayan inidi bir takım india ve mülâhazalarla, taraflı kazanmak maksadıyla deliller bulmaya çalışmışlardır.

Bu gün; maddenin inbilâle ederek, zerrelere hâlinde, maddeliktен kudretlere inkilâp ettiği, teorîbeye dayanan müsbet ilim âdamlarınca kabul edilmiştir. Şe balde, maddiyunun bu husustaki mezhep ve akideleri itibardan düşmüş ve tabii olarak kıymetini kaybetmiştir.

Diğer taraftan maddenin ezeliyeti ve ebediyeti hakkındaki iddialar da suya düşmüş bulunmaktadır. Bunu ilerde yazacağımız, M. Güstav İö Bon'un maddenin ebedî olmadığına dair fensî incelemelerinden anhyacağız. O halde ebedî olmayan bir şeyin ezeliyeti hakkında söz söylemek nasıl mümkün olur? Bu hem fenâ hem de mantika mügayyirdir. Netice olarak maddiyunun bu iddialarında kendiliğinden çürümüş ve ilmi noktainazardan kabule şayan görülmez bir hal almıştır.

Maddenin ezeli, ebedi ve gayrikabili imha olduğu hakkındaki iddia; müsbet bilgi sahasında, mademki tard edilmiştir; O halde, her şeyin menşee ve illeti alâsi olan zatı lâhînin, Ruh ve ebedî hayatın, onlarca inkârı keyfiyetine ilmi bir kıymet nasıl verilebilir?

Bu âlemin kanunu tabiiisine göre, her insanda beş duygulu fi'li yani hissî bir şuur vardır. Bundan başka bir de âli yani ruhi şuurla meşhurdur. Bu âli şuur, terbiyeyi iptidaiyeden başlayarak, muhitin ve tedrisatı ilmiyenin yardımıyla tedricî bir surette inkişaf eder. Çocukluk devrinde ruhi iptidai terbiye noksan; muhit gayri müsait olur ve tedrisatı ilmiye yüksek şuurun inkişafı esasına göre ayanlanmazsa; insandaki ru-

Devami sahife 4 de

Devami sahife 4 de

Bağ-ı İrem

Yarın değil o bir gün, 12-Mart-1950; Mehmet Akif tarafından yazılan İstiklâl Marşı başlıklı şiirin, devletimizin resmî marşı olarak kabul edildiği günün 29 uncu yıl dönümüdür.

O tarihte, Millî Eğitim Bakanlığınca tertip edilen müsabakaya 724 şiir gönderilmiş, bu şiirler bir komisyon tarafından tetkik edilerek yedisi seçilmiş ve bu yedi şiir, Büyük Millet Meclisinin 12-Mart-1921 tarihli oturumunda okunarak Akif'in şiiri alkışlar arasında birinciliği kazanmıştı.

Bu suretle İstiklâl marşımız olarak kabul edilen bu şiir, o gün, ilk defa olarak, milletvekilleri tarafından coşkulu bir bey-can ve gözyaşlarıyla okunmuştur.

Bu münasebetle İstiklâl marşımızın güftesini takdim ediyoruz.

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül, ne bu şiddet bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, hakka tapan milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış şaşarım,
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner aşarım;
Yırtarım dalgaları, enginlere sığmam taşarım.

Garbin âfâkına sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var!
Ulusun, korkma, nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın!
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın,
Doğacaktır sana vâdettiği günler Hakkın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı,
Sen şehit oğlusun, incitme yazıktır Atasını,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda!
Şühedâ fişkıracak, toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hüda;
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden ilâhî şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vedâ ile bin seade eder varsa taşım,
Her cerihamdan ilâhî boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûb i mücerret gibi yerden nâ'sım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl!
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl!
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır, hakka tapan milletimin istiklâl!

M. Akif Ersoy

Gerekli bir açıklama

Domuzla değil koyunla alâkam vardı

20 Şubat 1950 tarihli Gülecek gazetesinde Rifat Akta'n diyor ki: «Ben Reşadiye köyünde büyük çiftçiyim. Çiftliğimi şahsan ilare ettim. Evlatlarımın yüksek tahsillerini de devletin, millet'in yardımına müracaat etmeden kendi aklım ve paramla başardım. Binmanaleyh bu muazzam işleri başaran bu adama adı 14 hayvan için, şunun bunun yardım ve şirketine lüzum ve ihtiyaç gösterenlere teşekkür ederim.» diyerek malûm tarize lâzımgelen cevabı vermişti.

Buna rağmen aynı dedikodunun devam ettirilmek istendiğini görmekteyim. Bu acı hale benim verebileceğim cevap şundan ibarettir.

Bu tarzla yapılmak istenilen şey; Rifat Akta'nın aklını, çiftliğini, tarlasını, bağını, bahçesini, parasını, yani maddî varlığını inkâr etmek; domuz ticaretine başka birini ortak göstermek suretiyle, hem Akta'nın zıyanını mucip olmak, hem de bu işle hiç bir surette ilgisi olmayan bir şahsa iftara etmek ve bütün bunları gazete ile yayımlayarak efkârı umumiyeyi aldatmaktır.

Şayet kat'i delille sabit olmayan bir şeyi tekrar, tekrar hem de gazete ile ilan etmek doğru ise, biz de her duyduğumuz yalanı hemen ilan ederim.

Kendilerine gelince her duyulan şeyin «sitka, kizbe» ihtimali var, bize gelince yalnız «sitka» ihtimali var.

Hâlâsa, benim domuzla değil hiç bir ticaretle herhangi bir ilişkim yoktur. Ve bunun böyle olduğunu hükümete verdiğim beyanname ile evvelce resmen bildirmiştim. Bunun aksini isbata kalkışmak, bilmem ki ne dereceye kadar doğru olur ve hangi kelimeyle tavsif edilir.

Domuza ortak ismâdi ilerde evlatlar arasında hukukî dava ve münazaayı mucip olur. Bu gibi fesat tevliht edici yazılardan vazgeçmeli.

I. O.

İlcemiz Seçim Kurulu teşekkül etti

Baştarafı sayfa 1 de Belediye Genel Kurul üyesinden Mustafa Karacaaslan ve İl genel kurul üyesinden Mehmet Şahin seçilmişlerdir.

Seçimlerin muntazam bir şekilde cereyanını sağlamakla ve her türlü seçim işlerini tedvir ederek, sandık kurullarından gelen tutanakları birleştirmek ve il seçim kuruluna göndermekle mükellef olan kurulu tebrik eder başarılar dileriz.

Ziraatta İnkılâp

7

Yazan; Vicdanî

Ziraat kombinelerimizde yüksek ziraat mühendislerimizin göçterdiği fevkalâde mesai şayanı takdir ve tebriktir. Odacıda dahil olduğu halde adam başına 700 dönüm ziraat yapmışlar. Tasvir gazetesinde okudum; adı sabanla bire altıdan fazla hasılat vermeyen topraklardan, bire onbeş ile otuz arasında hasılat almışlar. Bu netice makinelî ziraata iyi bir örnek olarak gösterilebilir.

Hindenburg, "Hayatım" isimli kitabında, Almanlar Türkiye'ye sıfir nazariyle baktıklarını yazar. Bu, idareciliğimizde, saplanıp kaldığımız kırtasiyecilik bakımından yalan bir görüş olmasa gerektir.

Yine Hindenburg: "Tabiatın bu sert çocukları, Alman kumandanlarının ihtimamı sayesinde, ilk defa ve aynı zamanda son defa olmak üzere, kardeşlik ve sefkatî askeriyenin ne demek olduğunu öğrendiler" diyor.(1)

Fon Sandres; "Türkiyede beş sene" adındaki kitabında, "Türk askeri, bilhassa anadolu askeri mükemmel bir cevherdir, iyi talim ve terbiye edilmek, iyi yedirilip, iyi giydirilmek ve iyi sevkidare edilmek şartıyla, dünyada bunlarla galebe edilemeyecek müşkilât yoktur." der. Şüphesiz Türk milleti mükemmel bir cevherdir. Fakat bu cevheri işleyecek organizatör devlet adamı nerede?

Eğitim sistemimizi teknik ve sanayi bakımından organize ederek, elektrik sür'atıyla ilerletebilmemiz için, önce devletin organize edilmesi lazımdır.

Kırtasiyecî bir devlet anlayışını teknik esasa göre organize etmedikçe bu iş başarılamaz. Halbuki bizde her iş Particilikle ölçülmektedir.

Bismark: "Vatanım için, Alman milleti için en faideli, maksada en muvafık ve en doğru şey nedir? Hayatımda hiç bir zaman kaideye esir olmadım. Partileri birbirinden ayıran veya birleştiren bütün sistemler benim için ikinci derecede kâhriar. Bence ilk önce düşünülecek olan şey; Millet ve onun harice karşı mevkil ve durumu; millet'in istiklâli; dünyada büyük bir millet olmak itibariyle millet'in serbestce teneffüsünü temin edecek olan teşkilât talebidir.

Bundan sonra gelecek olanlar; liberaller, itircailiyun, muhafazakâr, meşrutiyetçiler ve sair e ikinci derecededirler. Bunlar yani Partiler o kabil süslü döşemelerdir ki, hane yani devlet binası kâmilin inşa olunduktan sonra, ancak düşünülebilirler.»

1908 denberi, Partilerin zihniyetlerini takip ediyorum. Partiler, kırtasiyecî sınıflardan teşek-

Devamı sayfa 4 de

Kimler Milletvekili Olmalıdır?

(Baştarafı sahife 1 de)

İşte böyle kritik bir devrede; hiç bir efendinin uşağı, hiç bir zümrenin kölesi ve millet menfaatından gayri hiç bir düşüncenin zebunu olmaksızın, yalnız ve yalnız mensup olduğumuz cemiyeti seçime hazırlamak ve bu suretle en iyi neticenin alınmasına hizmet etmek ve müstakil bir gazeteye düğün vazifeyi yerine getirmek istedik.

Evet; KİMLER MİLLETVEKİLİ OLMALIDIR?

Kaymetli okuyucularımız ve sayın Tarsuslular! Tekrar ediyoruz; Kimsenin ve hiç bir zümrenin borusunu çalmıyoruz. Hiç birimiz hiç bir partiye mensup değiliz. Çalmaya çalıştığımız boru, milletin borusudur.

Kimler Milletvekili Olmalıdır?

Anketimize iştirak etmek isteyen okuyucularımız, milletvekili seçilmesini istedikleri zevatın:

1 — Adını, soy adını, mes'lek veya san'atını temiz bir kağıda, numara vermek suretiyle okunaklı bir surette yazdıktan sonra; her numarada yazılı olan şahsın, neden milletvekili olmasını istediğini, bir cümleyle geçmemek şartıyla izah edecektir.

2 — Bu kağıtta gösterilen şahısların hangi partiye mensup oldukları yazılmıyacaktır.

3 — Ankete iştirak edenin ismi ve adresini yazması muvazabı değildir.

4 — İki isimden fazla isim yazılmıyacaktır.

5 — Bu şekilde hazırlanan mektup bir zarfa konulacak ve zarfın bir köşesine "Anket", kelimesi yazılarak "Berdan gazetesi-Tarsus" adresine gönderilecek veya getirilecektir.

6 — Milletvekili seçim tarihi kat'i olarak belli olmadığı için ankete cevap müddeti koymamışır. Onun için mektupları, gazetemizin Cuma günleri çıktığı göz önünde bulundurularak, seçim ya p.lacağı tarihten önceki ilk cumadan bir gün evveline kadar yazıhanemize gelmiş olması lâzımdır.

7 — Yukarıda sözü geçen güne kadar idarehanemizde birikecek olan zarflar o gün açılacak ve tansif neticesi olduğu gibi ilân edilecektir.

Ziraatta İnkılâp

Baştarafı sahife 2 de

kül ediyorlar. Vicdanen bir şeyler yapılmasını istiyorlar. Fakat her şey sözde kalıyor, arzuya inhisar ediyor. Amerikalı G.nin dediği gibi; Türkiye, iktisaden Amerikanın 150 yıl önceki hali iktisadisinde, yerinde sayıyor.

Halbuki, gerek Birleşik Amerika ve gerekse Avrupada, milletin içinden zuhur eden fevkalâde zekâların iş başına getirilmesi adettir. Bizde ise böylelerine engel çıkarmak için elden gelen her şey yapılır ve hatta Partilerimiz, çok hallerde kendi muvaffakiyetlerini baltalamak pahasına olsa bu gibi hallere sık, sık sebebiyet verirler.

Birinci Cihan harbinde başın, da bulunduğum işte, en önemli mesele "Paşayı darıltmayalım" meselesi idi. Paşayı darıltmayalım, Vekil beyefendiyi darıltmayalım, Müdür beyefendiyi darıltmayalım gibi zihniyetleri, ne yapacağımızı bilmeyen, mes'uliyet korkağı evhamlı adamların zihniyeleridir. Darıltmayalım denilen zatların ise yapılacak işlerden zaten haberleri yoktur.

Netice olarak, Partilerin gönlünü hoş etmek için milletin işi ihmal edilemez. Bismark'ın Partiler hakkındaki fikri doğrudur.

(Devamı var)

İnsan yiyen ağaç

(Baştarafı sahife 2 de)

Genç kız üpragın yarım kısmının üzerine hafifçe bırakıldı. Bu esnada üst kısmı ağır kapamıyordu. Dikenler etine gömüldü, kan fışkırdı ve saplardan süzülerek aktı. Bacaklardan biri havada sallandı ve sonra onada dişler geçti ve yeniden kan fışkırdı.

Yaprak daha bir kaç dakika kılmıdadır. Bu hareket hamurunu yuguran bir ekmeğinin elini andırıyordu. En ufak bir ses bile çıkarmamış olan kurban her halde içmiş olduğu suyun tesiriyle uyumuş veya ölmüş bulunuyordu. Ağacın genç kızı yemesi bir çeyrek saat sürdü.

Nebatin son titremeleri de kesilince kiral uzun bir neş'e çılgılığı attı. Herkes içine gömülmüş olduğu efsunlu vaziyetten kurtularak kumıldanmaya başladı. Bunun üzerine bütün kabile ağaça kalkarak ağacın etrafında çılgınca dansetmeye ve zıplamaya başladı. Bu da Güneşin batmasına kadar devam etti. Sonra erkekler mukaddes ağacı ateşe verdiler.

Uzantılar ağacın tesiriyle kıvrılıp büküldüler ve gecenin karanlığında, canavar çiçeğin kökleriyle genç kızın kolları birbirine karıştı.

Şeytan sükunet bulmuştu...

(Bütün Dünya) dan

"Hürriyet" in kuvvet ilâhı

Baştarafı sahife 1 de

köneliğe aşina değiliz.

Evet, Yaşar Doğu millete sevilen ve bu sevgiye hakikaten layık olan beynelmilel şöhrette bir Türk pehlivandır. Fakat bir ilâh değildir ve böyle bir sıfatı herkesten önce bizzat Yaşar Doğu reddedecektir.

Eğer bize sorulacak olursa, Yaşar Doğuyu İlah mertebesine çıkarmak; teşbih mahiyetinde bile olsa, ona karşı duyulan sevgi ve

takdir ölçüsünü belirtmekten ziyade, yazarının ruhi halini teşhir etmek demektir.

Diğer taraftan akla gelebilir ki; Yaşar Doğu'yu Herkül olarak tanıyan bu esatiri yazarın, güzellik, muski, aşk veya baktüs, diyanâ, flore yahutta jüpter; aşil, zeüs gibi bir çok ilâh ve ilâheleri daha vardır. Doğrusu bunların da kimler olduğunu öğrenmek isterdik.

Dedenin Köşesi

—Baştarafı sahife 2 de—

hi ve âli olan duygu uyusuk ve gayri faal kalır ve bu hal yalnız maddi hislerle muhakematı fikriyenin işlemesine sebep olarak; Bubner ve emsali gibi madde aleminin ötesine rubî bir duygu ile nufuzu öler ve insani inkâr yoluna sapılır.

Bu hal gerek ilmi şeref ve gerekse akibet bakımından pek beraber bir haldir. Böylelerinin itikat selâmetine ulaşmaları için, yüce Tanrıdan temennide bulunmaktan başka elimizden ne gelir? Ve ne diyebiliriz?

(Devamı var)

DOKTOR

Abdullah Caynak

Günün ner saatinde hastalarını kabul eder.

Adres : Sadık Paşa eski un yazıhanesi

— Şehir içme su şebekeleri için (60) tan (500) üne kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiye kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve evsatta olan KOLYE-PRIZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatle ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılması ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. (N. 26)

Şık, Zarif ve Dayanıklı

Bir KUNDURA için başvuracağınız yer:

Aldatmaz Kundura

Evidir.

Atatürk Caddesi No. 10

İyilik ve İnsanlık

SAMİ DURAL

— O gün meziyet pazarına uğramışım. Bana kılık kıyafeti pejmürde, ek saçlı, ek sakallı bir ihtiyar gösterdiler; "Tanımısın?", dediler. Nasıl tanımışım onul gerçi uzun zamandanberi görüşmemiştim. Hayatın her gün biraz daha değişen kalıç seyrini, bizi yillardanberi birbirimizden uzak bırakmıştı. Dikkat ettim, yorgun gözleri eski kudretinden çok şeyler kaybetmişe benzeyordu. Fakat bakışlar aynı; çok görmüş ve geçirmiş bakışların ruhu saran o ahırli kudretiyle ışıklı lime, lime olmuş göz kapakları, yılların çile çizgilerinde hüviyetini kaybetmeye yüz tutmuş; tebessüm sanki yüzünde donmuştu.

Beli biraz daha bükülmüş, tit remesi biraz daha fazlaşmıştı. Yorgun bir görünüşü vardı; ihtiyarlığın değil bezginliğin verdiği bir yorgunluktu bu!

O da beni tanıdı. Fakat birbirlerine söyleyecek çok şeyleri olduğu halde; hatırların hüznünde durgunlaşan insanlara ben ziyor, ancak bakışmakla iktifa ediyorduk.

— Bu bahsettiğiniz zat kimdir? diye soracak oldum. Acı acı güldü; gözlerini gözlerime dikti:

— Hiç kimse! Kimmeden bahsetmiyorum yavrum, dedi. Gözle rimde buğulanan bakışlarını yere indirdi ve devam etti:

— İnsandan bahsetmiyorum o gal. Sana tarif etmeğe çalıştığım dost canlı bir şey değildir. Değildir ama; canlıları daha doğrusu insanları, insan eden odur. Fakat ne yazık ki bana son yıllarını yaşıyor gibi geldi! Eğer insanlık değinz o mevhum mefhum, ona suratını çevirmeğe ve kalplerde bulunması gereken yuvasının kapılarını kıpamağa devam ederse, o, yavaş yavaş göçüp gidecek, peşinden insanlığı da sürükleyecektir.

Hem sana bir şey daha söyleyim. Bunu kulağına küpe et. Bende senin gibi henüz çok gençken çok temiz düşüncelerim vardı. Herkes benim gibi düşünür zanneder dün yayı gül pembe görürdüm. Zaman la doğru sandığım bir çok şeylerin yalan ve yanlış olduğunu öğrendim ve hiç unutmam, bir gün, yine o meziyet pazarında bana insanı gösterin dedim. Döndüler; alık, alık yüzüme baktılar.

— Çok hayalperestsin, dediler ve ilâve ettiler.

Devamı sahife 4 de

ANKETİMİZ

Kimler Milletvekili Olmalıdır?

Dün akşama kadar büromuza 163 zarf gönderilmiştir

İlgili çevrelerden süzen haberlerin doğru olduğuna inanmak lazım gelirse 24.Mart.1950 tarihinde Meclis feshedilecek ve 15 Mayıs.1950 de seçim yenilenecektir.

Bu hale göre anketimizin müddeti 4.Mayıs.1950 tarihi olarak tesbit edilmiş demektir.

Parti propagandası organlarımızın faaliyetlerini her gün biraz daha arttırdıkları şu günlerde, bazı kimseler kimlerin namzet gösterileceklerini merak ederlerken; biz Tarsuslulardan kimleri, niçin milletvekili görmek istediklerini soruyoruz.

Sayın Vatandaş; bundan önceki gazetelerimizde şartlarını yazdığımız "KİMLER MİLLETVEKİLİ OLMALIDIR?", başlıklı an-

ketimize mutlaka cevap ver.

Tarsus haricinde bulunan bazı beşerlerimiz, anketimizi iştirak edip edemeyeceklerini soruyorlar. Niçin edememişler?

Memnuniyetle haber veriyoruz ki dün akşama kadar büromuza 163 cevap gelmiş bulunmaktadır. Eğer bu 163 tes biriniz değilseniz, daha önümüzde birkaç ay gibi uzun bir zamanımız vardır. İyi düşününüz ve bu müddet zarfında mutlaka siade fikrinizi bize bildiriniz.

36 Akrabadan şikâyet

Maraş D.P. İl İdare kurulu; Başbakan Şemseddin Günaltay'a bir telgraf çekerek; Maraş valisi Nurettin Özyöbek'le, Maraş Milletvekili ve halen Sağlık Bakanı bulunan Dr. Kemal Bayazıt'ın, Maraş ilinde muhtelif memuriyete yerleştirmiş olduğu 36 akrabasının şikâiden baskı ve tazyika bağladıklarını bildirerek şikâyet etmişler.

Bize göre bir Bakanın 36 akrabasını, hemde kendi memleketinde iş gücü sahibi yapması mühim bir şey değildir. Fakat bunlardan bir tanesinin en küçük bir hareketi 36 sına da baskı ve tazyik yapmakla ithama kifâyet eder.

Ticaret Odası binası temeli

Bir müddettenberi temel kazısı devam eden ilçemiz Ticaret ve Sanayi Odası binasının temelini önümüzdeki pazar günü atabilmek için, hazırlıklara hız verildiği öğrenilmiştir.

Haber aldığımızı göre temel atma merasiminde kurban kesileyecek ve bu kurban için verilmesi gereken para Eskişehir felâketzedelerine yardım olmak üzere, ilçemizde teşekül etmiş olan yardım komitesine yatırılacaktır.

Oda binasının Tarsus için hayırlı olmasını temenni eder ve yerinde verilen bu karardan dolayı oda mensuplarını tebrik ederiz

BULGAR Notası

Bu notaya, bu kadarcıkta olsun bir yer vermek, gazetemizin temiz sayılarını kirletmek ve okuyucularımızı canını sıkarak istemezdi. Fakat notanın: "Bulgaristanın devletlerarası vebicelerini çok yakinen takip ederek, bunları yerine getirdiği, şeklinde bir iddia ihtiva ettiğini gördüğümüz zaman tahammül edemedik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Et, kan ve kemikleri Bulgar olduğu halde, beyin ve sinir sistemleri Kızıl Komünist kazanında hağlanmış olan kuzkula Bulgar idarecileri öğrenmelidirler ve artık ısrar etmemelidirler ki, Bulgaristan diye bir memleket ve Bulgar hükümeti diye bir hükümet artık dünya yüzünde mevcut değildir. Kendi milletini inkâr eden ve kökünü kazımak için elinden gelen her türlü çareye bağvuran bu sâfilmişler; "Devletlerarası vebicelerden, ne anladılar? Eferdileri anlıyor mu ki, uçakları anlansınlar?

Konya'da Üniversite

Sayın Milli Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu Konya'ya teğriflerinde: "Konya'da bir üniversite kurulumu sına ben bir Bakan olarak bir milletvekili olarak veya

Devamı sahife 4 de

Eskişehir Felâketi

Vatandaş! Bu hususta fazla bir şey yazmak ve her zaman inandığımız hamiyetini sürdürmek istemiyoruz.

Yalnız, Büyük Müşit Hazret-i Muhammedin: "Eğer senin karın lok, komşunun ağı; eğer sen sahatte ve rahat, ama bir başka din kardeşin kulaklığını istemiyorsen, gözünün görmeyeceği kadar uzak bir yerle olsa bile kederli ve elemli ise senin saadetin tam değildir." sözünü hatırlatmayı bir vazide biliyoruz.

Çingeneler, Ruh Çingeneleri

M. Nedim BAYRAKTAR

Sayın Cezaî Ük'le Nevzat Güven arasında ce ey n eden mü nakaşanın, okuyucular üzerinde ne gibi bir tesir bıraktığını ve ahihların hangi noktalara takıldığını pek araştırmadım. Fakat herkesin takıldığı bir yer olduğuna şüphe yok. Benim aklım şu çingenelerin aslı aşırı meselesine takıldı.

Bu konu üzerinde bana ilk malûmatı veren bilgisinin derinliğine inandığım bir slim olmuş ve sorumu: "Nahoû-Kasemna'da, yani Allahın bütün mahlûkatı rızık taksim ettiği zamanda, herkes rızık alıp çekildikten hayli zaman sonra bir kafile sökün etmiş gaffet ve tembelliklerinden dolayı özür dileyerek rızık istemişlerdi. Bu gaffileye rızık terazisinde kalan, kimsenin beğenip yüzüne bakmadığı ne kadar kirint, döküntü varsa verilmiştir ki, işte çingeneler bunlardan gel-

medir, şeklinde cevaplandırmıştı. Bu hâdiseden bir müddet sonra, muhitimizde çingenelere "Kipta", adı verildiğini ve hattâ nüfuslarına bu şekilde işaret yapıldığını öğrendim. Bu suretle çingenelerin diğer adının Kipti olduğunu öğrenmiş oldum.

Gel zaman git zaman Mısır'a gittim. Cemil - Exher'de uzun müddet okudum. Burada rastladığım ve kipti adı verilen kavmin, bizdeki gibi çingene olduklarını sanırdım. Bu arada elime Mısır'a ait "Verde", isimli bir tarih geçti. Bu tarihten edindiğim bilgiye göre kiptiler çingene değillerdi. Ve Mısırın ilk kavminden geliyorlardı. Bu ilk kavim Sami veya Şami adı verilen kavim olup; Mısır ismi Sami oğlu Mısrayim'e izafeten verilmiştir.

Evet Kipti tarihinin bana öğrettiğine göre Kiptiler çingene

Devamı sahife 4 de

Hakikatler Âleminden PİRLİTLER

4

HAYATIN BİLMEYİPİMİZ TARAFLARI

- Try and Stop Me, Amerika -

Baltimor'un onbeş kilometre kadar dışında iki ana yolu birleşiren işlek ve son derecede tehlikeli bir kavşak vardır.

Dr. Eckersall, bir Cumartesi gecesi geç vakit arabasıyla bu radan geçiyordu. Kavşağa yaklaştıkça frenlere bastı. Bu sırada, yol kenarında gece elbiseleriyle duran genç ve güzel bir kızın kendisine işaret ettiğini farketti. Durdu; ve kız arabasına aldı. Hayretini yenemeyen doktor:

«Sizin gibi genç bir kızın bu saatte, yapayalnız dolaşması doğru mu kızım? Ne için var burada?» diye sordu. Kız tatlı sesiyle cevap verdi:

«Bu uzun bir hikâyedir. Şimdi burada anlatamam. Lütfen beni evime götürünüz. Her şeyi size orada anlatacağım. North Charles sokağında 244 No. da oturuyorum.» Doktor arabasını sürdü ve kızın söylediği evin önünde durdu. Fakat arkasına dönünce kızın arabada olmadığını hayretler içinde farketti.

Doktor: «Allah! Allah!» diye

merıldandı. Kızın arabadan düşmesine imkân yoktu. Bc garip vaziyet karşısında şaşkına dönen Eckersall kapıyı çaldı. Kır saçlı bir adam karşısına çıktı.

Doktor: «Yolda bir genç kız bana, bu adresi verdi ve kendisini buraya getirmemi rica etti. Buraya geldim, fakat»

Adam: «Evet, evet, biliyorum» diye sözünü kesti «aylardanberi her Cumartesi akşamı aynı hâdiseye şahit oluruz. O benim kızımdır. İki yıl önce, ona rastladığımız kavşakta bir otomobil kazasına kurban gitmişti.»

5

Gezen bitki

Güney Amerika bitkilerinden «Selaginella Convolvata»nın yetiştiği yer çok kuru bir hal alırsa, bu bitki köklerini topraktan çeker, bir topağ haline gelir ve başka bir yere hicret eder. Yeni mekânı da kuraklaşırsa bitki, kendisine gene yeni bir yer arar ve oraya gider.

BÜTÜN DÜNYA'dan

Tetkikler :

PİNTİ HAMİT

Karamüftüoğlu A. Hidayet Beyce

Eski edebiyatımızda hissetin timsali olarak daima «Pinti Hamit» in ismi geçer. Ve eski letâif kitaplarında onun hissetine dair muhtelif fıkralara rastlandığı gibi, şairlerimizde sık, sık ondan bahsediler. Edebiyatımızda bu cins beyitler pek nadir olduğundan bu hususta şimdiye kadar elimize geçebilen bazı vesikaları bir arada neşretmek istiyoruz.

1102 de, Şamda vefat eden İstanbullu Ahmet Şüküni hezl ve hiciv ile maruf bir şairdi. «Nabî» müşâhip paşa kethühdahından azledildiği sırada, ona bir hicviye yazmıştır ki, burada «Pinti Hamit» ten bahseder.

Şöhreti pinti Hamid'i mahv kıldı hissetin
Cünda kim me'lanette eyledin tahsil-i nâm
Oldu nasbıyla umür-u asitana hercümere
Buldu azlinle yine kullî nizamı intizam

Kızalık II inci asır şairlerinden meşhur Edirneli «Güştü» de hezlâniz manzum testere şuarasında «İsmett» den bahsederken «Pinti Hamit» i zikretmiştir.

Bunun ihşamı tılabane değil
Vaz'ı lütfu kalendarene değil
Bundan olmaz mı bu tarika baid
Ola miraşar Pinti Hamit
Ola her vasıl lütf u taze zuhur
Masrafı ruzigâr dır a dör

Mamafı bunlaçdan evvel, yani onuncu asırda da «Pinti Hamit» in edebiyatımızda maruf olduğunu biliyoruz. 541 de İstanbulda vefat eden şair «Basiri» yalnız şiirleriyle değil, latifeleri ve nükteleriyle de o devirde büyük bir şöhret kazanmıştır. Basiri bir gün bazı arkadaşlarıyla birlikte şair «Ravân» beyin ziyaretine gider. Ravân bey bunlara hiç bir ikramda bulunmadığından, aç olarak avdete mecbur olurlar. Bunun üzerine Basiri şu manzumeyi tanzim eder.

Rivayeste meğer Pinti Hamit'in
Bir aradan yaradılmış Ravân
Birin nan-ı vasfı "lâyezugul,
Birin su-yu nat-i "lenteran,
Veli Pinti Hamit'in nan-ı yine
İki ol denlödür ab-ı Ravân

(Devamı sahife 3 de)

Kabın şeklini alan su

YAZAN: Ahmet Ferit Yazıcı

Yazımıza başlık yaptığımız konu sosyal derterimizden birine parmak basacaktır. Adı «Karanlık iç-parlak dış» veya «Nabiza göre şerbet» de olabilirdi.

Sayın okurlarımızın bu konuyu ahlak isimli makalemiz yönünden de okumaları şahsi arzumuzdur.

AKTÖR TIP veya BUKALEMON TIP diye adlandırabileceğimiz bir kitlem cemiyyetin ahlak kurumunu sürekli olarak kemidiği açıktır. Bunlar bir anda dost, bir anda düşman; şurada öğücü, burada yerici; önmümüzde şalvarlı arkamızda pantolonlu; sağıımızda inkilâp dostu, solumuzda irtica bayraktarı olmayı mübah sayan; kendi hayat felsefesi bakımından düşünerek hayatın böyle olmayı icabettirdiğine inanıp; kısaca içine girdiği kabın şeklini alan suyu örnek edinen insanlardır. Köklerin içine girersen bir gözünü kırp da bak atalar sözünü nefilerine tatbikte ustadlırlar.

Şahsi menfaati için cemiyet menfaatini hiçe saymayı çok kolay göze alır ve hatta cemiyet menfaati diye bir şeyi kabul dahi etmezler.

Ahlak kaidelerinin fert-nâillet insanlık üçgenini şöyle bir misal daha açıklayabiliriz: Bir insan vücudundaki hücre, nasıl hem yaşamak, öremek, savaşmak ve hem de insanı yaşatmak zorunda ise; insan da cemiyet içinde hem kişisel hayatını yaşayacak ve hem de cemiyeti yaşatacaktır. Cemiyeti ahlaki yaşatmak için -o cemiyetin istediği- ahlak, hukuk, iktisat gibi kurumların ideal şekline yansmayı amaç edinmek şarttır.

Bir cemiyet ki, orada bağlanmış unsurları bağlarını kaybetmiş, fertler topluluğu hiçe saymıştır; mensuplarının çoğu cemiyetin hiç bir meselesi yokmuş gibi yaşamayı huy edinmiştir, kıymet hükümleri değerlerini kaybetmiştir; faziletli oluş hali Z A M A N ve ZEMİNE GÖRE diye kayıtlanmıştır, bakıkatı konuşmaktan korkulmuştur o cemiyet ergeç çökmeye mahkûmdur.

Bir öneliyici tedbir olmak bakımından bu bukalemon tipe karşı ahlak seferberliği açmalı ve bilimsel metotlarla, olduğu gibi görünmenin olmadığı gibi yaşamaktan daha ahlaki olacağını anlatmalıyız.

NOT: (Rüşvet hakkında tarifle konuşma) isimli yazımızda ilk rüşvet alan padişah Sehven Murat II olarak yazılmıştır. Murat III olarak düzeltilmesini rica eder, özür dileriz.

Dedenin Köşesi

A. L. den

Tabiat ve fizik gibi müşbet bilgiler, seneden seneye inkişaf ve tekâmül ettikçe meteryalist felsefenin temeli çökmekte ve ilim sahasından kovulmaktadır. Bu çöküş ve kovuluş, bütün dünyada her gün biraz daha çoğalan kültürlü gençliği; meteryalistlerin vehmi ve felsefi akidelerine kapılmaktan korumaktadır ki; bu, beşeriyet için hakikaten mucibi adettir.

M. Gústav Lö bon'un yıllarca devam eden yorulmak bilmez çalışmaları sonucunda, fenni teorilere dayananak elde ettiği neticeler üzerinde kısaca durmak fâideli olacaktır. Onun, fen alemine kabul ettirdiği bu neticelerin belli başlıları şunlardır:

Radyo-aktivitesi fazla miktarda olduğu bilinen radyum, uranyum ve Toryum madenlerinden başka; madde olarak bildiğimiz bütün anastrın istisnasız olarak radyo-aktivitesi vardır. Bu radyo aktivite, maddenin her eindsinde, yani kâinatı teşkil eden basit veya mürrekkep unsurların kâffesinde birbirinden farklı olarak bulunur; kimisinde az, kimisinde çoktur. Onun için maddede analıksız olarak, görünmez bir takım ışık halinde zerrelerini etrafa saçarak eksilmekte devam eder.

Bu ışık zerrelerinin kendilerine göre üç türlü evsafı vardır. Bunlardan birincisi; miknatisi sâbada cüz'î bir inhiraf gösteren müşbet katod huzmeleri; ikinci; birinciye nazaran daha fazla bir inhiraf gösteren menfi elektronlar; üçüncüsü de miknatist saha la hiçbir inhiraf göstermeyen X şualarıdır.

Bon'un vardığı diğer bir netice de; maddede dediginiz şeylerin, maddi hislerimize göre madde olduğu; hakikatta ise mütakasif kâulrelerin bir şekli zahirisinden ibret bulunduğudur. Bu keyfiyeti kendi kendimize biraz inceleyelim. Her maddenin mütakasif kudretlerin bir sureti olduğu; bir takım görünmez ışıklar neşretmek suretiyle eksilererek yani, tartı kabiliyeti olmayan gayri maddi asıllara inkilâp ve rücu ettiği kabul edildikten sonra, bundan çıkarılabileceğimiz fenni ve aklî netice ancak şu olabilir: Bütün maddî kâinat, maddî gözlerimize görünmeyen, ışık halinde bir kudretler topluluğu olur alemdeki görülmeye ayarlı, uygun bir şekilde taayyün etmiştir. Onu, aslında olduğu gibi, bir nâir halinde göremeyişimize asla taaccüp etmemeliyiz. Zira bazı şeyleri gördüğümüz halde muhitimizde mevcut olan bir çok şeyleri neden görmediğimizi erbabı ilim pek alâ izah etmiştir.

Bu konuya girerken, iki şerh

Devamı sahife 4 de

BAĞ-I İREM

Geçenlerde 4-Mart-1950 Millî Türk talebe birliği Edebiyat Derneği ile Üniversite talebe birliği ve edebiyat fakültesi talebe cemiyetinin müştereken tertipleedikleri "gün ve gece", anılan ve "Leylâ ile mecnun",u temsil edilen Fuzulî'nin nerede ve ne zaman doğduğu, hayatı ve ölümlü hakkında vesikaya dayanan bir bilgi yoktur. Tahminen 15. inci asrın son yıllarında doğmuş olduğu söylenebilir. Kerbelâ, Bağdat veya Hille'de doğduğu hakkında ile sürülen iddialardan, hangisinin doğru olduğu henüz meçhul olmakla beraber Irak'ta doğduğu, yaşadığı ve öldüğü bir hakikattir. Hille müftüsü Süleyman efendi'nin oğlu oluşu, Hille'ü olduğunu iddiasını kuvvetlendirmektedir.

Asıl adı Mehmet'tir. Bayat isimli bir Türkmen aşiretine mensup olduğu bilinen şairin "Şikâyetname", sinden de anlaşılacağı üzere, hayatı maddî ihtiyaçlar ve sıkıntılar içerisinde geçmiştir.

Şiirlerinde çok bedbin görünen şair; aslında neçeli, zarif, müstezhi ve mağrur bir şahsiyettir. Boşboğaz ve kendisine ait olmayan şeylere karışan "Fuzulî", mahlasını alışında bile, kendisine güven ve inanmış ifadesi okunmaktadır.

"İlimsiz şair, esası yok duvar gibi olur," diyen Fuzulî kudret-i bir şair ve zamanının ilimlerine vakıf başlıbaşına bir kıymettir. Kudretini beyecatından; ibrasını aşk ve ızdıraptan alan şairin şübheli; dil bakımından bize yabancı geldiği halde, müstesna bir şiriyle hitiva etmekte; coşkun ve ilâhî bir aşkın en güzel bir şekilde ifade edildiği örnekler olarak yaşamakta ve Fuzulî'yi yaşatmaktadır.

Şairin Seçmelerimizde bulunan bazı parçalarını takdim ediyoruz.

(1)

Ah eylediğim serv-i haramın içündür
Kan ağladığım gonce-i handanın içündür
Ser-gesteliğim kâkül-i müşgininin ucundan
Ağartılığım zülfi-i perişanın içündür
Bimar tenim nerkis-i mestin eleminden
Hünin eğerim lâli-dür etşanın içündür
Yaktım tenimi vasl gâhî şem tek amına
Bil kim bu tedarik şeb-i hieranın içündür
Kurtarmağa yağma-i gamından dil-â cam
Sa'yim nazar-i nerkis-i fettanın içündür
Can ver gönül ol gamıya kim buca zamanıdır
Can içre seni sakladığım anın içündür
Vazı bize dün duzehi vasfetti Fuzulî
Ol vasf senin külb-i ahzânın içündür

(2)

Beni candan usandırdı cefadan yâr usanmaz mı
Felekler yandı ahımdan muradın şem'i yanmaz mı
Kamu binarına cânân devayı derd eder ihšan
Niçün kalmaz bana derman beni bimar sanmaz mı
Gamın pinhan dutardım ben dediler yârâ kil ruşen
Desem ol büfefa bilmem inandır mı inanmaz mı
Şeb-i hieran yanar canım dökür kan çemni gıyânım
Uyarur halkı efganın kara bahtım ayanmaz mı
Gâli ruhsarıma karşı gözümde kanlı akar su
Habibim fışkıldır bu akar sular bulamaz mı
Değildim ben sana mail sen ettin akımı zail
Bana ta'neyleyen gafil seni görgeç utanmaz mı
Fuzulî rindli şeydadır hemişe halka rüsvadır
Sorun kim bu ne sevdadır bu seydadan usanmaz mı

(3)

Hayal ile tesellidir gönül meyli-visal etmez
Gönülden taşra bir yâr olduğun aşık hayal etmez

Pinti Hamit

—Baştarafı sahife 2 de—

Basiri ile aynı devir adamlarından olup müellifatının kesret ve tenevünü itibarıyla «Camii Rum» unvanıyla maruf olan Bursalı «Lâmîî Çelebi'nin meşhur ve gayri matbu bir letaif mecmuası vardır. Lâmiî Çelebi bu mecmuasında, Pinti Hamid'in bir fıkrasını zikrederek, onun İstanbulun zengin tacirlerinden biri olduğunu kaydeder.

Muahharan merhum Faik Reşit tarafından Külliyat-ı Letsâ'î'e dercedilen bu fıkrâ Pinti Hamit hakkında destres olabildiğimiz en eski kayıttır.

Bu fıkrâ hülâsaten şundan ibarettir:

İstanbulun en zengin tacirlerinden «Pinti Hamit» hisset ve denaât tabiiyle meşhurdur. B i r gün hastalanır. Kendisiyle muamelesi olan tacirlerden biri istifârâ hatıra gelir, birde kesilmiş tavuk getirir. Pinti Hamit'in bahasından kalma «Devlet» adlı bir cariyesi varmış, evin her işini o görürmüş. Pinti Hamit kadını çağırır: «Şu tavuğun suyuna bir çorba pişir, tavuk dursun, eğer ölmezsen yine çorba yaparsın» der.

Boylece üç beş gün geçer, tavuk her gün kaynaya kaynaya artık bir posa halini alır. Nihayet bundan bıkan «Devlet» bir gün çömeğiyle beraber tavuğu Pinti Hamit'in önüne getirir koyar, der ki: Efendi tavuğun işi bitti, kaynamak canına yetti, bir daha kaynarsa parça, parça olur, şunu şöylece yeyiver» Bunu işiten Pinti Hamit müteessir olur. «Devlet eğer bu tavuğu dağıtmadan bir daha kaynatabilir ve çorbasını bana içirirsen ölümünden sonra seni azat etmelerimi vasiyet ederim» der. Devlet efendisine şu cevabı verir: «Sağ ol efendi, lâkin ben azatlıktan vazgeçtim, sen canını için şu tavuğu azat et» der.

Pinti Hamid'in hisset ve denaâtını gösteren diğer bir fıkrayda Süleyman Faik efendi meşhur mecmuasında şöyle kaydetmiştir:

Kemalî hisset ve denaâtle meşhur olan pinti Hamit bir gün hasta olup kendine mualece etmek için bir tabip getirmiş. Tabip geldiğinde hastanın hissetini bildiğinden peşin kendüye kırk kuruş verirse tababet ederim deyu cevap verince, Pinti Hamit derhal cevap vermeyip «yarın gel sana cevabımı veririm» demiş. Tabip gittikten sonra mahalle imamı çağırıp sorar ki: «ben vefat edersem, kaç kuruşla kaldırırsunuz?» İmam dahi 20 kuruşla kaldırım diye cevap verdiğinde Pinti Hamit bu suretle ölmek tabibe baktırmaktan d a h a karlı oluyor diyerek tabibi tard eylediğini bildirmiştir.

Bütün bu zikrettiğimiz kayıtlar Pinti Hamid'in onuncu asrından evvel İstanbulda hissetiyle şöhret kazanmış zeoğin bir tacir olduğunu ve menkıbelerinin asırlarca unutulmadığını gösteriyor. (Türkiyat mecmuası cilt: 2, sahife: 415 ten alınmıştır.

Ziraatta İnkılâp

10

Yazan: Vicedan

Bir harp halinde ziraatın durmaması ve dolayısıyla ordu ve milletin açlık çekmemesi için 40 bin köyümüzde en az 40 bin traktörün sür'atle çalıştırılması lazımdır. Hemde bu traktörlerin askerlikle alakasız olmayan çocuklar, kadınlar ve ihtiyarlar tarafından kullanılması gerekmektedir.

Ziraatın traktörlerle teşkilatlandırılması, yalnız askerlik bakımından değil, iktisadi ve mali bakımlardan da çok önemlidir.

Malt vergilerinin ıslahı hususunda atılacak olan ilk adım, ziraî inkılâpla olacaktır. Ancak bu tahakkuk ettiği taktirdedir ki, vergiler; fen ve sanayi bakımından terakki etmiş milletlerde olduğu gibi, makine mesaisi üzerine yüklenmiş olacaktır. Avrupa memleketlerinde yıllık geliri altmış altı lira olan az olanlardan hiçbir vergi alınmaz. Halbuki bizde hiç bir geliri olmayanlardan bile türlü şekillerde vergi alınır.

Tekrar ediyoruz 40 bin traktörün çalışmasını temin etmek demek 40 milyon dönüm toprak işlemek, millî servetin 3.200.000 lira artmasını sağlamak demektir. Yine tekrar ediyoruz bu işi başarmanın bütçe ile herhangi bir ilişkisi yoktur. Yukarda da yazdığımız gibi köy bütçeleri bu davayı halledecektir. Ve unutmamak lazımdır ki, bu işin başarılması, başta hükümetin ve partilerin menfaatları iktizası, millet refahının ve millet saadetinin sihirli anahtarıdır.

(Devamı var)

Cennette Seçim

Cennet dedimse sanamayın ki Cennet-i Âla'dır. Hayır ve haşâ! Bu cennet, diğer adı Kızıl Rusya olan Sovyet Cenneti (1) dir.

İşte bu cennette seçimler (1) yapıldı. Rus milletinin millî şuur(1)u tecelli (1) etti. Ve Komünist partisi seçimleri kazandı (1)

Halkın %95-100 ü (1) seçimlere iştirak (1) etmiş. Cıpte etmerek elden gelmez doğrusul Nemedeni (1) Millet.

Daily Telegraph gazetesine göre, bu seçimlerden bütün dünyada yalnız Sovyet işçileri istifade etmiş, hiç olmazsa bir gün tadil yapmışlar.

Bizce bu seçimlerden en çok istifade eden Rus işçisi değil, evvelâ Rus gizli polisi, sonrada Polit Büro denilen fesat kaynağıdır. Çünkü, seçim sayesinde "Temizlik", listeleri tekrar tanzim edilmiş, kalp sekteşinden öldürülemeyen kimselerin yerine başkaları tayin edilmiş, yeni sürgünlere, yeni katliamlarla zemin hazırlanmıştır.

Çingener, Ruh Çingeneri

(Baştarafı birincide)

ne değildir. Onların kendileri ne has sene, ay ve tarihleri vardır. Hatta bizim kullandığımız Kumri aylardan Haziran, Kânun, Teğrin ve Nisan gibi ay isimleri Kıptilerde de mevcuttur. Çingenerlerin ise ne ay ve ne de yıl isimleri yoktur. Buldukları muhit ve kavim tarihlerini kullanır ve içinde yaşadıkları milletin ismini taşırlar.

Mısırın yerlisi olan Müslümanlar, eski Mısır kavminden kısmen ayrılmışlardır. Kıptiler Hıristiyan olarak kalmışlardır. Bunların adedi zamanımızda kurulan yeni töredi hükümetlerin ikisi, üçü kadar çoktur. Mısırda büyük patrikleri vardır. Habeshistan ve Buneye patrik vekilleri gönderirler. Hatta Kral Hüseyin zamanında Mısır Başvekili Kıptilerden olup, suikast bile yapılmıştır.

Mısır'da Kıptilerin de İslamların da, diğer milletlerde olduğu gibi ayrı ayrı çingenerleri vardır. Bunlara "Navari", derler; bağimsız, kayıtsız, vergisiz, algısız yaşarlar.

Çingelerin aslının Mançuryadan geldiğini ve orada bulunan "Çingenyana", şehriden bicretle bütün dünyaya yayıldıklarını iddia eden bilginler varsa da, muhtemelen iddia "Nahnü-Kasemna", ya izafe edilene olsa gerektir.

Kur'anda: "Bileipti Vettağuti", Tevrat'ta: "Ahnem", bu kavmin pek eski olduğunu, putlara tapmış ve gaptan haber vermek suretiyle din, mezhep kurmuş olduklarını izah eder. "Cift-diye kullanılan kelime dahi "Cibit"ten gelmektedir ki; bu da Mısırda bulunan bir sanem'in adıdır.

Hülâsa, bizim bu konuda şimdiki kadar edinmiş olduğumuz malumat meğer beyhudeymiş. Sayın Cezmi Türk'ün çingeneyi gıpti yapması, Mısır çingenesinin ayrı bir millet olduğunu iddia etmesi ve bunların Hindiyadan geldiğini bildirmesi benim derleme bilgimi bir kat daha arttırmış bulunmaktadır. Kendilerine teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Sayın Nevzat Güven'e gelince; Cezmi Türk'e verdikleri evsaptı, Rub çingenerlerinin psikolojik tarihini yapıyorlar ve her millet arasında perihan, zelli ve arızlar bulunduğuna işaret ederek; asil ruh çingenerleri, utanmazlıktan yüzleri tükürük hokkası haline gelenlerdir, buyuruyorlar. Bu tarif her ne kadar çingenerlerin tarifine uygunsada, sayın yazarın gözünden mühim bir noktanın kamış olduğu görülmektedir. Çünkü her tükürülen surat çingene suratı değildir. Ancak tükürük mukabele etmeyen surat çingene suratıdır.

25 yıldır karı-koca hayatı geçirenler, kavgasız gün geçemediğini "Tu" larla başlayan kavganın tükürük çivirdiğini, hatta daha da bü yüdüğünü pek alâ bilirlir. Bu yarığa erkeğin ekseriya gelip geldiğine mülumdür. Fakat burada ne karı ne de koca çingene değildirler. Onun için tükürük mukabele edenler çingene ri hlu sayılmazlar.

6 Nisan'da kıyamet kopacağına duymıyan kalmamış olsa gerektir. Suriyede üç pap zın orta ya atığı bu iddiaya kimi inandı kimisi inanmadı.

Bizim bildiğimize göre, kıyamet alâmetlerinden önde gelen ikisi, katırın kunnaması ve horozun yumurtlamasıdır.

Sayın yazarların tuttuğukları münakaşada, Cezmi Türk katırın kunnattı, yani melezleri katır yaptı. Bilindiği gibi melezler yavru yaparlar. Yavru yapan kunnatılınca da katır kunnamış olurki, bu kıyamet alâmetlerinden birincisidir.

Bu teşbihle katırın kunnamış olduğu kabul edilecek olursa horoz da yumurtlamış sayılır. Çünkü horoz, sabahın erkenini haber veren bir vakit profesörüdür. Zamanımızda ise profesörler, irşad vasıtası olan baş yazarlarında horozun fos yumurtlarından şüphesiz çok daha kıymetli cevahirler yumurtlamaktadırlar. Bu suretle kıyamet alâmetinin ikincisi de tahakkuk etmiş demektir ki, bu, papazların kehanetinin doğru çıkacağına delâlet eder.

Onun için kardeşlerim, vatan dağlarını kendinizi Allaha bağlayın. Küfürden kaçın. Edebî itaati, hürmeti terkedersek vay gele başımız. Hiç bir zengine, iyi yaşayana haset etmiyelim. Kıyamet alâmetleri belirdiğine göre, hepimizin gözü toprakla dolacaktır.

Hazreti Ali, bana bir hafız öğretene köle olurum, dedikten sonra; ben bir çok kelimeler öğrendiğim kimselere köleler kölesi sayılırım.

Bu münasebetle sayın yazarlara bir defa daha teşekkür eder, bizleri arada sırada da olsa, kıymetli bilgilerinden mahrum etmemelerini dilerim.

Köleniz

Bağımsız adli gazete sahibi
Mahmut Nedim Bayraktar

NOT:

Sayın okuyucularım
Müsademei ekâr barikâli hakikatten doğar, fehvasınca; Sayın Cezmi Türk ve Nevzat Güven'in münakaşalarından özünü duyan varsa, gölün batırı için dikene katlanmalıdır.

İlim, edep kokusu intişar eden faydalı bahislerden edinilen istifadenin özünü yerini tutması lâzımdır.

İyilik ve İnsanlık

Baştarafı sahife 1 de

— Dünya hayal dünyasıdır ama, bu kadarında fazla doğrusal. Bu pazarda gerçekler bulunmaz yoksa siz insanın gerçek olduğunu bilmiyor musunuz?

Evet oğul, inan buna, insanlar gerçekti; hayal aleminde bulunmazlar! Dünya, bir hayal alemi değildir!

Pek alâ, gördüklerimiz nedir? diye soracaksın. Haklısın; Fakat ancak "sıfat" olarak. Sotarım sana; sıfat gerçek midir?

Bence bu sıfatı ayakta tutan; yukarıda son yıllarını yaşadığını söylediğim "iyilik" tir. Onu tamamen kaybetmiş gün, bu sıfatı da kaybetmiş olacağız.

Sami Dural

Konya Üniversitesi

Baştarafı sahife 2 de

sadece bir yazıcı olarak çabasan çalışacağım, demişler.

Eğer bu sözler, seçmiş kampanyasının beylik tekerlemelerinden biri değilse, samimi bir tasavvurun ifadesi iseler, Bakanın bu düşüncesine hayret etmemek elden gelmez.

Memleketimizin, ikinci ve belkide üçüncü olacak bir Üniversiteye hakikaten ihtiyacı varsa; bunun yerini tayin etmek için, hareket başlangıcı olması gereken ilk düşünce, gelişigüzel izhar edilmiş olan bir arzu değil, Türkiye coğrafyası ve Türkiye haritesidir.

Müftü Eğitim Bakanına Türkiye haritası biz öğretecek değiliz galibel.

Dedenin Köşesi

(Baştarafı sahife 2 de)

zâmün nura kadar sevdiğim öğrencilere hitap edeceğimi yazmıştım. Onun için, kısaltmak suretiyle anlatmak istediğim şeyleri; eğer lâyikivechile izah edemedimse, okuyucularımın fitri zekâ ve kavrayışlarıyla, bu husustaki noksanlarımı telâfi etmelerini arzularica ederim

(Devam edecek)

**Şık, Zarif ve Dayanıklı
Bir KUNDURA için baş
vuracağınız yer:
Aldatmaz Kundura
Evidir.**

Atatürk Caddesi No. 10

BERDAN

Çama günleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi

SAMİ DURAL

Yazı İşlerini fiilen idare eden

VEYİS EKENER

İdare yeri: Şadırvanlı Han
Hususi daire — TARSUS

Yılığ: 5 Lira

6 aylığı: 3 Lira

Sayı 10 Kuruş

Resmî ilanların satırı 30 kuruş
Hususi ilanlar pazarlığa tabidir.

Bastıldığı yer:

GÜLEK Basımevi — Tarsus

— Şehirçime su şebekeleri için (60) tan (500) mm. ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiye kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve evsafı olan KOLYE-PRİZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatla ancak müessesemizden temin edebilirsiniz. Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılması ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. (No. 26)

"Bilir,, konseri münasebetiyle

SAMI DURAL

Dün gece Şar Sinemasında, Zehra Bilir ve Sabite Tur, sözde Halkevi sosyal yardım kolu ve Kızılay çıkarına bir konser verdiler.

Kalemî elime aldığım zaman bu konseri maksat bakımından değil, San'at bakımından daha doğrusu kezerç birasına alet ve kurban edilen musikimiz bakımından incelemeyi düşünüyordum. Zaten buna göre de hazırlanmış; konseri (1) başından sonuna, darbukasından «orak»ına, «Bilir»inden «Tur»una kadar not'etmiş bulunuyordum.

Fakat kalemî elime aldığım zaman, kendi yanlış ve eksiklerimi ortaya koymadan ya bunlara bir hal çaresi bulmadan; b'çkalarını —kendi musikimiz adına olsada— yanlış ve eksiklerini ortaya koymaya gönlüm razî olmadı.

Nedense bizde, yardım ve hayır cemiyetlerinin konser, t'alo müsamere ve benzeri usullerle gelir temin etmeye çalışmaları, âdet haline gelmiştir. Bu usulü ilk defa hangi Cemiyet ortaya atmış ve hangi Cemiyetler taklit ederek âdet haline getirmişlerse iyibir usul bulduklarını sanarak fenalık yaymıslar asıl gaye Cemiyetin meafatı olması gerekirken bunu ikinci ve hatta üçüncü plâna düşürmüşlerdir.

Şimdi durumu örnek üzerinde inceleyelim.

Halkevi Sosyal yardım kolu ile Kızılay anlaşıyorlar. Adanaya gelmiş olan Zehra Bilir, Sabite Tur topluluğuna müracaat ederek bir konser rica ediyorlar. Bir hayli dil döktükten, bin dereden su getirdikten sonra; san'atkâr geçindikleri için hassasiyetin son mertebesine yükselmiş olan "Bilir-Tur, topluluğunu insafa (1) getiriyorlar ve bir konser için 700 liraya razı ediyorlar. Gün tesbit edilmiştir. El ilânları, davetiyeler hazırlanıyor. Reklâm yapıyor. Başlıyoruz dolaşmaya- asılan suratlara, kapanan kapıları, naz ve niyazlara eyvallah ediyoruz, görünüşle ve makbuzde Halkevi Sosyal Yardım kolu ve Kızılay; hakikatte, Para hirsına evvelâ san'atı, soarada hayır cemiyetini feda edenlere isne topluyoruz.

Akşam hesaba oturuyoruz. Çok şükür diyerek derin bir nefes alıyoruz. Çünkü, masraflı çıkaramamak korkusu zail olmuştu. İki, üç yüz lira kâr bile var- memnun olmak hakkımız!

Devamı sahife 4 de

ANKETİMİZ

Okuyucuların ısrarı üzerine İlk neticeleri ilân ediyoruz

169 ZARFTAN ELDE EDİLEN NETİCELERE GÖRE BESİM ÖZEK, AZİZ KÖKSAL VE ALİ MENTEŞOĞLU ÖN SAFTA GELİYORLAR

"Kimleri Milletvekili olmalıdır, başlıklı anketimize; dün akşama kadar verilen cevap; 169 u bulmuştur.

Bilindiği gibi, daha önce çıkan gazetelerimizde; anket zarflarını 4 Mayıs 1950 Perşembe günü akşama açacağımızı ve neticeleri 5 Mayıs 1950 tarihli gazetemizde ilân edeceğimizi bildirmiştik.

Okuyucularımızın yazılı ve sözlü müracaatlarını göz önünde bulundurarak, ilk kararımızda ısrar etmekten sarfınazar ediyor ve dün akşama kadar gelen zarflardan elde ettiğimiz neticeleri ilân ediyoruz. Yalnız, bu ilânda, bir satırı geçmemek kaydıyla istediğimiz izahatı "olduğu gibi değil, hülâsa olarak vermek-zorunda kaldığımız için okuyucularımızdan özür dileriz. Çünkü, bu izahat 400 e yakın cümle" teşkil etmektedir 400 cümle ise gazetemizin iki sahifesini doldurmaktadır.

Sayın okuyucularımıza, anketimizin 4 Mayıs 1950 Perşembe günü akşamı sona ereceğini bildirirken bundan böyle gelecek olan cevapları her hafta muntazaman ilân edeceğimizi bildirir. anketimize mutlaka iştirak etmelerini rica ederiz.

İlk Neticeler

(1) — Besim Özek-Serbest-83-

Bize de Bildirsinler

İstanbul gazetelerinde okuduk. Stokholm greko-Romen güreş dünya şampiyonasına iştirak etmiş olan pehlivanlarımız ve idarecileri, kazaya karşı sigorta ettirmişler. İyi bir düşünce, yerinde bir tedbir, tebrik ederiz. Yalnız bir hayli düşündüğümüz halde bir türlü akıl erdiremediğimiz bir nokta var, o da, pehlivanlarımızın on idarecilerinin ise yirmi bin liraya sigorta ettirilmiş olmalarıdır.

Acaba bu tefrik, sandalya yaşı veya göbek farkından mı ileri geliyor. Yoksa daha başka sebebler mi var?

Hakikaten soruyoruz: Bu tefrikin manasını bilen veya bulan varsa Allah rızası için bize de

bildirsinler.

Bilgisi, görgülü, mütevazı, feragat sahibi, medeni cesareti yüksek, cefakâr.

(2) — Aziz Köksal-Doktor, İçişleri milletvekili - 59 - Temiz ve vatanperver, samimi ve fedâkar.

(3) — Ali Menteşoğlu-Doktor, İçişleri milletvekili - 51 - İyi bir doktor, çalışkan, yardımsever.

(4) — Celâl Romazanoğlu-Doktor, İçişleri milletvekili-37-Zeki ve idareci, itidal sahibi.

(5) — Mahir Kürklü-Doktor-Devamı sahife 4 de

SEYHAN 4 YAŞINDA

Adanada çıkmakta olan "Seyhan gazetesi" 20 Mart 1950 tarih ve 153 sayılı nüshasıyla dört yaşına girmiş bulunmaktadır.

Seyhan refikimizi tebrik eder, uzun ömürler ve başarılar dileriz.

"Kara Afet" in mühim bir mektubu

Halen Eskişehirde jandarma müfettişi olan sayın albay Hasan Akıncı'nın milli mücadelede "Kara Afet" adıyla meşhur olduğunu ve "Kara Bomba", adını verdiği 40 kişilik müfrezesiyle, "Menil", kumandasındaki Fransız taburunu Kar boğazında nasıl esir aldığını bilmeyen var mıdır?

İşte sayın okuyucularımız; mücadele kahramanlarımızdan "Kara Afet" in, mücadele tarihimize ışık tutan kıymetli hatıralarını yakında Berdan sütunlarında takip edeceksiniz.

Gelecek sayımızdan itibaren; sayın Hasan Akıncı'nın 2-4-1948 tarih ve 3432 numaralı "yeniyol", gazetesinde çıkan "Sayın taha Toros'a açık mektup", başlıklı mühim bir mektubunu yayımlamağa başlayacağız.

Kıymetli okuyucularımıza bu heberi müjdelerken, sayın Hasan Akıncıdan en samimi teşekkürlerimizin kabulünü rica ederiz.

Berdan

Emekli Tatar Ağamız

Kırk yıl tatar ağası olup bir pula Nameler ulaştırdı beyoğluna, eologluna Çünkü ezelden içmişti ol çeşme-i Daniyal'dan Gezdi, döndü, dolaştı; serdi postu « Yeloğlu » na

Hakikatler Âleminden PİRİLTİLAR

5

III. Selim ve Sadullah ağa

Z. Şakir

Aradan, sekiz ay kadar bir zaman geçti. Mehtaplı bir ilkbahar gecesiydi. O gece, yine Sarıdap köşkünde (1) bir kûme faslı icra edilecekti.

Her zamanki gibi, yine bütün musiki üstadlar toplanmıştı. Fasil bütün haşmet ve azametile bağlanmıştı.

Fakat Selim, birdenberire duruladı. Çünkü, fasıl heyetinin terennüm ettiği makam ve şarkıyı, o zamana kadar hiç duymamıştı.

San'atkar padişah derin bir vecd ile dinliyordu. Şarkı, şöylece devam ediyordu:

Padışahım, lütfedip mesruru şad eyle beni,

Namuradım, bir nazar kı, bermurad eyle beni.

Hatırdımdan bir nefes çıkmaz duşuy devletin

Sen de ey kâni kerem lüfünla yâd eyle beni.

Şarkı bittiği zaman Selim dayanamadı. İşaretle müsahib Sait beyi yanına çağırarak sormaya başladı:

— Sait! bu üstadane eseri ben hiç işitmemiştim.

— Evet efendimiz.. Bu gece, ilk defa olarak huzuru şahânenizde terennüm ediliyor.

— Eser kimin?

— Efendimiz.. Onu sormayın

— Yoksa, senin mi?

— Aman efendimiz.. Siz ki cümlemizin üstadısınız. Zati, şahânenizin, (üstâdâne) diye tasvir ve takdir bayurduğunuz böyle bir eser yaratmak, kulumuzun haddim mi?..

— Allah, Allah! Şu halde eserin sahibi kim?

Sait bey mahîr bir aktör gibi, derin derin içini çekti. Boyununu bükerek gözlerini yere dikti.

— Şevketlüml, görüyorsunuz ki şu anda teessür içindeyim. Eğer bestekârın adını söylersem, sizi de müteessir ederim, dedi.

Bu garip cevap, Selim'e bir kat daha hayret ve merak verdi. Biran evvel merakını tatmin etmek için suallerine telaşla bir lişanla devam etti:

— Söyle.. irade ediyorum. Bestekar, kimdir?

— Efendimiz! madem ki فرمان buyurdunuz. Şu halde, arz edeyim. Bu (Bayatı araban) adı verilen bu makam ile aynı makandan bestelenmiş olan şarkının bestekârı Sadullah ağa kulumuzdur.

— Sadullah mı?

— Evet, şevketlüml.

— Allah, Allah. Ben, ne bu makamı ve ne de bu şarkıyı ondan işitmemiştim.

— İşitmenize vâkıf kalmamıştı, şevketlüml.. Tam, zâtı şahânenize arzedeceği gün, idamını فرمان buyurmuşunuz.

Üçüncü Selim, titredi. Viedanında büyük bir azap ve zırap hissetti. Hassas kalbinden kopup gelen bir teessürle:

— Eyyah.. Ben, büyük san'atkarın güneş kadar parlak hayatını söndürmekle ne büyük bir cinayet işlenmiş, diye söylendi.

Sait bey, acı gülümsedi:

— Efendimiz! müteessir olmayın. sizin bir damla göz yaşınıza, bin sadullah feda olsun, diye mukabele etti.

Üçüncü Selim teessürünün decesini gösteren bir hareketle başını hafif hafif iki tarafa salladı:

— Öyle söyleme Sait!.. Sadullah, çok kıymetli bir san'atkar..

Asırların ender yarattığı böyle bir üstadın, her hareketini hoş görmek lâzımdı. Şimdi onun acısı bir ok gibi kalbine saplandı. Diye mi-

Devamı sahife 4 de

SEBİL SULARI

Tavsîye Mektubunun

A ğ ı d ı

YAZAN: Ahmet Ferit Yazıcı

Beni tanıdığım da, tanımadığım da götürür; bildiğim de bilmediğim de yazar; üstün bakanda, elek öpen de okur!

Ben bu kadar küçülmüş olmak için ne yaptım ya Rabbi?

Efendilerim çok azgın; gütmek isterim bırakmazlar, istemem kırbaçlarlar. Ne kara bahtlı imişim Allahım!

Ceplerde ezilir, büzüür, takılır, yırtılırım! Ellerde buruşur, ıslanır, hırpalanırım! Bazın zalimlere düşer, hasır altı edilirim! Cesur bir suçrayıyla masanın üstüne çıktığım günler olur; cezamı çabuk çekerim. Masa sahibini bu masakarlığımı hoş göreceği yerde, beni binlerce parmakları arasında ezer, parçalar, katleder ve çöp sepetine gömüverir! Öldüğümü yanarsınız; yoksa gübrelikte kıyameti bekliyeceğime mi?

Ya sayemde minarede yüzmeye çalışırsanız ne dersiniz?

Ne olursa olsun; bunların hepsine dayanacağım ama; benim yüzümden mazlumları ağlatmasalar! Bana bir yol gösterin dostlarım; vebalime mi yanayım, yoksa kaderime mi?..

Geliniz hemşerilerim, geliniz kardeşlerim göç edelim dünyadan. Bizi arasin, arasında neslimizi bile bulamamız şu insan!..

Güle, güle!.. Amin!..

BAĞ-I İREM

Çanakkale Zaferinin 35.nci Yıl
dönümü münasebetiyle

(18 Mart 1950)

Çanakkale Şehitleri için

Şüheda göğdesi, bir baksana dağlar, taşlar..
O, rükü olmasa, dünyada eğilmez başlar,
Vurulup tertemiz alından uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, ya Râb, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten edvat inerek öpse o pâk alı değer.
Ne büyüksün ki, kanın kurtarıyor tevhidi,
Bedrin aslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
"Gömelim gel seni tarihe," desem, sığmazsın.
Hercümerç ettiğin edvara da sığmaz o kitap
Seni ancak ebediyetler eder istiap.
"Bu tağindir," diyerek kâbeyi diksem başına;
Ruhomun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da rida namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecramiyle,
Ebri nisanı açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli süreyyayı uzatsam oradan;
Sen bu âvizenin âlînde, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtabı getirsem yanına,
Türbedarın diye tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzü fecrele âvizeni lebriz etsem;
Tülenen mağribi, akşamları sarsam yarana..
Yine "bir şey yapabildim," diyemem hatıranan..

M. AKİF ERSOY

Dedenin Köşesi

A. I. den

Bu yazımızla, erbabi fennin gördüğümüz ve göremediğimiz tavsîyîyetler hakkındaki izahlarımızı kısaca temas edeceğiz.

Sizinde bilmeniz lâzımgeldiği veçhile, maddî kâinat; maddenin en küçük zerresi olan atomların ilâhî bir san'atla bişleşmesinden teşekkül etmiş olup, seksen kadar basit anasırı ihtiva eder ki, eşkâl muhtelifeyi haiz bir kitleyi müessesendir. Maddenin his ve gösteriminde tahakkuk eden üç mertebesi vardır. Bunlardan birincisi katlıdır ki; taş, toprak, demir ve saire gibi en kesif mertebedir. İkincisi su ve emsali 'gibi akıcı; üçüncüsü diğer mertebelere nisbetle daha latif olan hava ve kimyevi gazlar mertebesidir. Her cins madde, hissini de gösterdiği mertebeye ve evsafi mahsusasına göre, atomların bir gruplaşması, o vâfa göre ihtizaz etmesi ve müverleri üzerinde devri demektir. Bütün maddelerin hamuru aynıdır yalnız, maddenin hissi görülmüş de altın, kurşun, su veya gaz gibi başka başka halde olmalarını ve bu aleme mahsus tabiat kanunlarına uymalarını ilim kabul etmiştir ki, bizler his ve görülmüş de bu hale vakıfızdır.

Maddenin iç âlemine gerek ilmi ve gerek ruhi bir basiretle nüfuz edecek olursak iş bîsbütün değişir. Çünkü o zaman, maddenin tekevvününe bais olan atomların iç âlemini dolduran elektronlarını gözle değil, ruhan ve ilmin verdiği kabiliyet ve idrakimizle görmeğe başlıyoruz; başka bir âlemin kanunu hüküme girmiş oluyoruz. bugün, maddî duygularımıza dayanarak yürüttüğümüz bir çok hükümlerde, aldanmakta olduğumuz fennen sabit olmuştur.

Sevgili oğullarımızdan birinin biraz önce söylediği: «Ruhun ve ilmin verdiği kabiliyet ve idrakimizle görmeğe başlıyoruz» sözüne itiraz ettiğini ve:

— Ey dede! Eğer yalnız ilmin verdiği bir kabiliyetle demiş olsaydınız fikriniz şayanı kabuldü. Fakat ruhun tesirâtından bahsi ilmi salâhiyete dayanarak bahsedebiliyorsunuz? Eğer sizin dediğiniz gibi, bu hadisede ruhun bir tesiri olsaydı, Güstav Lö Bon ve diğer bir çok salâhiyetli âlimlerden çok daha evvel; diyanet mensupları, kendilerini ruhaniyete vakfetmiş bulunan ilim adamları, bu ilmi hakikatı bize bildirirlerdi ki, o zamanda bu itirazımıza mahal kalmazdı, dediğini duyar gibi oluyorum.

Ey istikbalin kandili sevgili çocuğum!.. Bu kaydı ihtiraziyi öne sürdüğün için seni takdir ederim. Fakat sana cevap vermek benim için güç olmayacaktır. Yalnız bu

Devamı sahife 4 de

ARMAĞAN

Her Dosta İki Mısra

Hace-i bihemta, fazil-ı yektâ,
arif ü danâ ya'ni şol vaz-ı müs-
tesnâ Enis Alpaytaç dostumuza

İrcü emri gelmeden, ric'at etmişsin neden?
Doğrusu ben hayret ettim bu ric'ate vehleten..
Lâyük iken şol Berdan'dan ma'ileziz irvası,
Ne lâzımdır başkasına barası, maverası?
İfan'ının ifanından şüphe etmek ne mümkündür.
Arif'ü dâvâdır ehk, fakat'aleme küskünl.
Tanrı'ondursun'dileriz Ethem'in Oağun'unu,
Billah candan severiz bizçiftçinin yorgununu.
Zühtü takvâ ayı şeydir, ilmü'ifan başka şey,
Çekmiş amma Zakat Aydın ta derinden aşka hey.
Bizim Cudi Aykaç yine arız ile şakiyor
Hece ise bizim'ilden pınar gibi akiyor.
Fikri'miz var ki me'lu'dur, bir diğeri ünlü'dür,
Adlarına atmak bil'üğurlüdür, yümlüdür.
Yeşil sarık ne yaraşmış Dumancımız Kâzım'a,
Tevhit, tekbir, namız, oruç vesiledir yazıma.
İstanbul denince titrer Veyis beyin'yüreği,
İz bırakmış damağında piliciyle böreği.
Sami Dural sakın durur'gece gibi gebedir,
Lâzım ama bürosunda marokenden bir'sedir..
Cehti dostum yazar iken yazmaz oldu bir zaman,
Sihhat üzre daim olsun, lâzım ona bir kemaal.
Sühan-ı meydana çıktı, boş bulup Hayta hekim,
Ve billahi bu şlanda, hakkıdır'derse tekim..
Petrolcu Yarman'ın adı yara'danmış ne acı,
Esirgesin yaradan bu fidân boylu ağacı.
Söz gelimi adı onun Muhammet'ti önceden,
"Ha" dediler, Halit oldu kurtulduk bilmededen..
Bir yeşil el hızar gibi her yoksula erişir,
Hasenâti çoktur onun Yüzbin kula yetişir..
Keklik avı, ördek avı, sülün avı, kaz avı,
Avcıların fendi çoktur avcılığın geçmez tavi.
Çektiğim bundan deyu âh eyleyüp Fengö Hacı,
Kıvırdı burnunu sonra döğündü acı, acı..
Ağardı saçları lâkin uslanmadı loceler!
Bilmem ki neyi, niçin, neden, nasıl inceler?..
Besim bey ki nalân iken şâd görünür her zaman,
Güher gibi bîbedeldir, doğrusu kâmil insan..
Biz memdüh bilirdik onu, sonra olmuş Sekitmez,
Düşündüm acaba neyi, neden, niçin sekitmez?..
Mümkün müdür Sungur'lara söz yetirmek Eşref'âl
Kemal'iyile, Emin'iyile her birisi bîbebâ,
Ey Enis'im bu dâvayı uzatmakta mâna yok,
Bir kaçını yazdık amma dostlarımız hayli çok.
Saç ağardı, gönül taze, dinlemez ki fermantı,
Hemen sen "Eşhedü." deyüp, tazele gel imyantı..

Eşref-i Zaman

Ziraatta İnkılap

11

Yazan: Vicedani

Patates ziraatının önemi

Darü'fünun müderrislerinden Liogar 1913 de yayımladığı "Ziraat hususiye" isimli eserinde: "Solanum Kommersonu violet" adlı patates cinsinin dönüm başına 5 8 bin kilogram Patates verdiğini yazar Dinar ilçesinde bunu 50-80 çuval şeklinde ifade ederler. Şahsi tecrübelerim dekar başına beş ton patates alınabileceğini göstermiştir.

Beş veya sekiz ton patatesin bir dönüm yerden elde edilemeyeceğini iddia edecek olanlara, Dinar ilçesi köylülerinin pancar ziraatı üzerindeki mühim bir buluşlarını örnek göstermek isterim. Bu köylüler, toprağı beş kat sürmek, her dekarı 200 kg. feni gübre vermek ve üç defa çapa yapmak suretiyle bir dönüm araziden 13 ton şeker pancarı almaktadırlar. Halbuki aynı şeker pancarı ziraatı devlet işletmelerinde dönüme iki ton istihalden ibarettir.

Gerek insan ve gerekse hayvan yiyeceği bakımından yıllık ihtiyacımız olan patates miktarına ve bunu elde etmek için işlenmesi gereken arazi meselesine geçmeden önce patatesin kullanıldığı yerlerden kısaca bahsetmek faydalı olacaktır.

Patates evvela insanlar için iyi bir gıda maddesidir. Una karıştırılmak suretiyle ekme yapılır. Gömme veya haşlama suretiyle yenir. Yemeği olur. Haşlaması kurutulup un yapılmak suretiyle hıncacette ekme için kullanılabilir. Garnitür ve salata olarak istek açar.

Diğer tarafları patates nişastası yapılır. Bu nişastanın zehirsiz süfrik asitle glikoz haline getirildiği ve glikozdan lokum şekeri yapıldığı malumdur.

Sonra patates hayvanlar için çok mükemmel bir yiyecektir. Yukarıda adı geçen kitapta da yazılı olduğu gibi haşlandıktan sonra biraz tuzlanarak hayvanlara verilecek olursa, hayvanlar yağlanır ve gelişirler. Süt veren hayvanların sütleri artar ve yağlanırlar. Patatesi yemeyen ve Patatesin yaramadığı hayvan yoktur.

1943 yılı 1944 yılına bağlayan kışta hayvanlarımızın yemlilik yüzünden %30 ile %50 arasında zayıf verdiğini, Tarım Bakanımız Büyük Millet meclisinin oturumlarından birinde resmen açıklamıştı 1944 yılı 1945 yılına bağlayan kışta bu zayıflık daha fazla olmuştur. Şimdi 1943 yılı istatistiklerine göre 37 milyon

Devami sayfa 4 de

KÖŞEDEN
İşmelerBir hayır sahibi
aranıyor

Bundan bir müddet evvel yine bu sütunlarda: "Saathane, bizim yazıhaneden gözükür ama elektrigi yanmiyor. Yanmaz tabii, Çünkü eski ve unutulmuş şöhretlerden biridir o. Kim itibar eder. Ne imtiyaz sahibidir, ne de dayısı var.." diye yazmıştık.

Aradan beş ay gibi uzun bir zaman geçtiği halde, saathanenin elektrigi halâ yapılmadı..

Neden mi? İşte nedeni: bizim Belediye kuruluşundan bu güne kadar şikâyet edilmeden, şikâyet adedi en az bir düzünü bulmadan ve bu şikâyeti yetkili veya hatırlı bir zat desteklemeden hiç bir iş yapmağa başlamamıştırdan ondan, Böyle alıştırmış bir kerel.. Can çıkmadan huy çıkar mı? Çıkmaz tabii..

Onun için Belediye'ye gerek şahsınız için ve gerekse memleket için bir iş yaptırmak istediğiniz takdirde, yukarıda yazdığımız hususa harfiyyen riayet etmeniz lâzımdır. Bu şekilde hareket etmekte hiçbir plânını bile değiştirebilirsiniz. Bundan kat'iyen emin olabilirsiniz. Aksi takdirde dileğiniz veya şikâyetiniz, hasır altı edilmeğe mahkumdur.

İşte biz böyle bir şikâyet hazırlamadığımız ve hasseten yetkili veya hatırlı bir des tek bulamadığımız için bir hayır sahibi arıyor ve saathane bir elektrik hattı çekilmesini rica ediyoruz.

MERCAN

Ortaokulumuz öğretmenleri
tadır edildi

Millî Eğitim Bakanlığı müfettişlerinden Osman Bener, Fevzi Ertem tarafından Ortaokulumuz üç gün teftiş edilmiş, (Öğretim-Eğitim hareketleri bakımından takdirde değer cazip bir atmosfer yaratıldığı) müşahede edilmiştir.

(Okulun bugünkü memnuluk verici durumunu saghyan Müdür Feyzi Kalkancı'ya ve işbirliği yapmış arkadaşlarına bundan sonraki çalışmalarında daha üstün başarılar temennisiyle) Millî Eğitim Bakanlığı müfettişleri şehrımızden ayrılmışlardır.

Yurttaş: Eskişehirli Vatandaşlara yardım et

SANDIĞA DAHİL BEKÂR MEMURLAR NE DURUYORSUNUZ?

Emekli sandığı genel müdürlüğü tarafından sandığa dahil memurlara, iki kefil göstermek ve %5 faizi kabul etmek şartıyla, üç maaş nispetinde borç para verilmesine ve iki yıl içinde müsvi taksitlerle tahsil edilmesine karar verilmiş. Yalnız bu parayı alabilmek için, kararda zikri geçen yedi şarttan birinin tahakkuk etmesi gerekiyormuş ki, bunların başında: "Evlenme ve kız evlendirme" geliyor.

Ne yalan söylüycüm, biz bu maddeyi okuduğumuz zaman; kararları alanlardan, ekseriyetinin bekâr veya evlilik çağına girmiş kız babası olduklarına hükmettik ve hayret etmekten kendimizi alamadık. Çünkü sandığa dahil bekâr memur demek, aslı maaşı nihayet 40 lira olan memur demektir. Bundan yukarısına evde kalmış nazariyle bakmak lâzımdır. 40 liranın karşılığı ise 275 liradır. Şu halde "Ben evleniyorum" diyen memura 825 lira borç para verilecektir. Gel keyim gel. Evlenmeyede yer, boşanmayada. Sandığa dahil olup kafese girmek isteyen bekâr memurlar, ne duruyorsunuz?

Anketimiz

(Baştarafı Birincide)

2: - Hassas, temkinli, görüş ve anlayış sahibi.
6) - Şadi Eliyeşil Fabrikatör-19 - Çalışkan, enerjik, müdübbir-hamiyetli.

(7) - Hasan Akıncı - J. Albay-18 - Cesur, dürüst, milliyetçi, vatanperver.
(8) - Yakup Çukuroğlu - avukat.

9 - Girgeç, medeni cesareti üstün, çalışkan.

(9) - Selâhittin İnal - Orman fakültesinde baş asistan-8- Temiz, malumatlı, görgülü.

(10) - Niyazi Ramazanoğlu çiftçi-8-Tecrübeli, siyasi, memleketi iyi tanıyan.

(11) - Mustafa Nuri Gürkan-avukat-7-geç, faal, hassas.

(12) - Fevzi Yakup Ramazanoğlu-Serbest, çiftçi-6-Centlimen samimi.

(13) - Fikri Ünlü - Avukat-4 Sözüne esirgemez, zeki.

(14) - Şükrü Saip Borhan-Serbest, çiftçi-3-iyi bir idareci.

(15) - Muvaffak Uygur-Tacir çiftçi-3- temiz, otoriter.

(16) - Rifat Özavcı-gazeteci-2- atılgan, becerikli.

Hakikatler Aleminden Pırıltılar

- Sahife 2 den artan -

rıldandı.

Sait bey, o anda padişahın önünde yere kapandı:

- Şevketim. Sizi müteessir ettim. Fakat teessürünüzü meserrete tebdil edeceğim. Fakat yaptığım bu hareketi de, kendi hayatımla ödeyeceğim.

Diye bağırda.

Padişah, şaşırılmıştı. Evvelâ, bir kaç saniye gözlerini Sait beye dikti:

- Sait!.. Senin dilinin altında bir şey var. Beni üzme tez söyle dedi

Sait bey, yaptığı hareketin bütün mesuliyetini üzerine alan medeni kâhramanlar gibi, derhal cevap verdi:

- Efendimiz!.. Zati Şâhânenin, Sadullah ağa hakkında idam fermanı buyurduğunuz haber alınca bunun büyük bir hiddet eseri olduğuna hükmettim. Fakat günün birinde nedâmet hissederek onu arayacağımıza da kanat getirdim. Mahzâ zâtı şâhânenizi büyük bir teessürden kurtarmak için Sadullahı cellâdın elinden alarak kapıcı başının odasında hapsettirdim. Fermanı Şâhânenizin ierasına hâle getirdim. Binaenaleyh, nücümim. Onun yerine, benim kafamı kestiriniz.

- ay!.. Sadullah sağmı?

- Evet, padişahım!.. Hapis olduğu o kasvetli adada, zâtı zâhânenize hitaben bu şartkıyı bestelediği gibi şu andada ömür ve ikbalı şevketinize dua ile meğull oluyor.

Selim, büyük bir heyecan geçirdi. Sevincinin derecesini gösteren bir telâfla:

-Çabuk.. çabuk onu getirsinler diye irade etti.Sadullah ağa isimli kitap-tan (1) - Bu nefis Türk sanat abidesi, Saray burnunda. Şimdi altından Şimendefere geçen köprü-nün Marmara tarafında bulunuyor-du. Küçük ve harikulade müzey-

Dedenin Köşesi

(Baştarafı sahife 2 de)

itirazı her ikimizde şimdilik noktalayalım. Çok değil, Allahın izniyle az bir zaman sonra, size cevap vereceğim. Hem de yalnız bu itiraza değil, maddenin fasılasız olarak nurlu zerrecelerini etrafa saçıp eksildiğini; hissi görüşümüze râğmen bütün kâinatın bir n u r yani ışıktan ibaret olduğunu, biyoloji bilimlerinin iddia ettikleri gibi, hayatın sularda başladığını; dünyanın ve seyyarelerin güneşten ayrılıp fezede devrettiklerini ve eşyanın gördüğümüz gibi olmadıklarını, Kur'anı Kerimden ayetler ve hadiseler olarak cevaplandırılacak ve bütün bu fennî bilgilerin 1400 yıla yakın bir zaman önce bize icmalen bildirildiğini isbat edeceğim.

(Devam edecek)

yen bir köşktü. O mevkiden geçirilen tren yoluna kurban edilmiştir.

Not: Üçüncü Selim'in gözdelelerinden Mühraban'la Sadullah ağanın sevişmesi yüzünden verilen bu idam emri bu suretle geri alınmış; Zindanda bulunan Mühraban'la Sadullah ağa evlendirilmiştir.

Gerek üçüncü Selim gerekse Sadullah ağa yeri geldiğinde Bağ'ı ırem sâunumuzda yer alacaktır.

Berdan

Mühim ifşaat

Sayın Adnan Menderes, Aydın D.P. İl kongresinde mühim ifşaatla bulunmuşlar ve İktidarı, seçim günlerinde yer yer berzin bulundurmamak suretiyle, motorlû vasıtaları benzinsiz, demokratları vasıtasız bırakmak için tedbir aldığını; kâğıt buhranı yaratarak neşir imkânlarını tahdit edeceğini, seçim karnelerini para ile satın alacağını ve seçmenleri para ile ayartacağını söylemiş.

Meğer neler hazırlanıyormuş ta bizim habemiz yokmuş!

İnsaf yahol. Bizim bildiğimiz iktidar; ne bu işleri becerebilecek bir teşkilâta sahiptir, ne de bu kadar zengindir. Eğer öyle olsaydı muhalefete ne lüzum kalırdı?

Dabası var; daha dün denilebilecek kadar yakın bir geçmişte, Türk milletinin siyasi rûşte ermiş olduğunu söyleyen Menderes, bu gün bundan nasıl güphe edebiliyor - Hayret, hayret doğrusul.

"Bilir,, Konseri münasebetiyle

(3 üncü sahifeden devam)

Netice: Bu iki cemiyet üç gün çalışmıştır. Tarsuslular bu cemiyetler hayırına olduğu için bin küsur lira para vermişlerdir. Belediye en az 350 lira zarar etmiştir. Parayı san'atkârlar alıp götürmüştür. Takdiri okuyucularına bırakıyorum. Yardım ve hayır cemiyetlerinin para hırsına alet olmalarına gönül razı olan varsa haber versin.

Benim anladığıma göre, bir hayır cemiyeti varlığını hissettirdiği müddetce vatandaş, ondan yardımını esirgemeyecektir. Çalışkan, alınır neticeyi; neticenin alınmasında emeği, maddi veya manevi yardımı dokunanlara göstermek; mesele bundan ibarettir.

Zayıf Öğrencilere Kurslar

Ortaokulda ikinci kânaat döneminde derslerinde zayıf durumda bulunan öğrenciler için her gün 7.30 dan 8.30 za 13.30 dan 15.30 za kadar süren 3 saatlik kurslar açılmıştır.

Ziraatta İnkilâp

Baştarafı sahife 3 de

500 bin hayvanımız olduğu kabul edilecek olursa, sözü geçen kıta 5 milyon hayvanın ömüğü olduğu görülür ki; beher hayvanın kıymeti vasatı olarak 30 lira kabul edilecek olursa, asgari bir hesapla 150 milyonluk bir millî servete ulaşmış olduğu anlaşılır. Eğer bu yıllardan önce patates ziraatı organize edilmiş olsaydı, iki yılda yine asgari bir hesapla ziyana uğrayan 300 milyon liralık millî servet korunmuş ve yalnız korunmakla kalmamış, aynı zamanda artırılmış olacaktı.

Evvelki yazılarımda da belirttiğim gibi patates akaryakıt için çok mükemmel bir ham maddedir. Bir dönüm yere ekilen patatesten elde edilen alkol, alkol motorü ile 100 dönüm toprağı, bir yıl müddetle işleyebilecek kadar çoktur.

Görülüyorki okuyucularım patates insan yiyeceği, hayvan yemi ve akaryakıt olarak çok mühim bir maddedir.

Bilindiği gibi bizim 20 milyon nüfusumuz ve 40 milyon hayvanımız vardır. Yıllık patates ihtiyacı olarak nüfus başına 500 kg. her hayvan için 1000 kilogram patatese ihtiyacımız olduğu kabul edilecek olursa; bunu elde etmek için 10 milyon dönüm araziye patates ziraatına tahsis etmek ve dönüm başına beş ton patates alacak şekilde, ziraatımızı organize etmek lâzımdır.

Bu temin edildiği yıl, Türk milletini tereyağı ve lokum şekeriyle beslemiş; hayvanlarımızın gıdasını temin etmiş, onları yemersizlikten kurtarmış ve akaryakıt sıkıntısından kurtulmak için esaslı bir adım atmış olacağız.

(Devamı var)

BERDAN

Cuma günleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi

SAMİ DURAL

Yazı İşlerini fiilen idare eden

VEYİS EKENER

İdare yeri: Şadırvanlı Han

Hususi daire - TARSUS

Yılığı : 5 Lira

6 aylığı : 3 Lira

Sayı 10 Kuruş

Resmî ilanların satırı 30 kuruş

Hususi ilanlar pazarlığa tabidir

Basıldığı yer :

GÜLEK Basımevi - Tarsus

Meclis Feshedilirken

SAMİ DURAL

24. Mart 1950 de yapılan son toplantı ile, bir çok tarihi olaylara sahne olan ve tarihte oldukça mühim bir yer işgal edeceğinde şüphe olmayan vekizinci büyük millet meclisi feshedildi.

Meclisin feshi hususunda, Feik Ahmet Barutçu ve Fikret Sılay tarafından verilen mürettop takririn okunmasından sonra, söz alan muvafık veya muvafık milletvekilleri bir sürü mütelâa dermeyan ettiler. Bunlar içinde yalnız Ahmet Kemal Silivri, millet ekseriyetinin düşüncesine tercüman oldu; Milletvekillerinin 951 yılı Mart ayına kadar, senelik tahsisatlarını almış olduklarına işaret ederek:

(Yapılan bu mürşaf çok büyüktür. Bir milletvekili ayda 1087 lira almaktadır. Beher milletvekili ne senede tahminen onbir bin lira verilmektedir. Bunu 465 ile çarpacak olursak senelik tahsisat 5565,565 lirayı bulmaktadır.)

Bu paraya yazıktır, Arkadaşlar elimizi vicdanımıza koysalım, seçmenlerimiz verdikleri tahsisatın nabhaline sarfını isterler. Biz bu gün beşbuçuk milyon lirayı gasbetmiş mevkideyiz. Hiç olmazsa Ağustos'a kadar işlerimize devam edelim. Parelari alipta nereye kaşip gidiyoruz arkadaşlar.) dediler.

Gözümlü isterdi ki, Silivri, meclisin feshini uzatma lehinde konuşurken; Eğer mutlaka feshi karar alınacaksa, hak edilmemiş paraların hazineye tahsisini teklif etmeli ve bunda muvafık olamadığı takdirde, hiç biri bu harekete iştirak etmese bile, söylediğini sözde bırakmayıp, aldığı paraları hak ettiği kadar fazlasını iade etmeliydi.

Bu vicdani hareketi tarih herhalde not etmeden geçmiyecekti. Fakat nerede? Bu ve buna benzer asil jestler, diğer bir çok hastalıklarımız gibi tarihe karışmış bulmaktadır.

Kıymetli okuyucularım Silivri'nin tahmini bir hesapla ortaya koyduğu rakam, hakikatte çok daha fazladır. Bir yıl içinde, bu fakir milletin kesesinden çıkan ve çıkacak olan milletvekili tahsisatı askari bir hesapla 15 milyon liradan hiç te aşağı değildir.

Milletvekillerinin tahsisatlarını yıllık olarak sınırları kanunidir. Yalnız bu kanunun ne kadar sakat ve antidemokratik olduğu da şüphesizdir. Dört yılı doldurmak üzere bulunan sekizinci Büyük Millet Meclisi tarihi yazılırken; bu kanunun değiştirilmesi hususunda,

Devamı sahife 3 de

SAYIN TAHA TOROS'A AÇIK MEKTUP

« Milli Mücadelede Adana »

başlığını taşıyan tefrikanızın Tasvir gazetesinde intişar edeceğinizi gördüğüm zaman çok sevinmiş ve esime az rastlanan bu milli destanın: Adana kurtuluşunu hakikate uygun olarak caulandırarak ve nihayet Türke has olan bu kahramanlık menkıbesinin, milletin tarihine altın kalemle işliyecek yetkili zevata eses olacak bir surette efkârı umumiyeye arz edileceği düşüncesiyle yazılarınızı sabırsızlıkla beklemiş, zevkle okumağa başlamıştım.

Kara günün başlangıcından itibaren (Kurtuluşta; Adanaya giren kuvvetlerden kol başındaki takımın başında bulundum) Sıra ile Adana merkez, Ceyhan ve bilhassa mücadele başlamadan, Karaisalı jandarma bölük komandanlıklarında bulundum. Hadisat ve olayların tam manasile şahidi olduğum cihetle - bazı noksanlar müstesna- topladığımız malumat ve sarfettiğimiz emeklerden ötürü sizi tebrik etmeyi, memleketim adına bir borç bilirim.

Şimdi asıl konuya geçelim: Sağlık durumum dolayısıyla muayene için Ankara'ya gitmek zo-

runda kaldığım zaman 16 Şubat 1948 tarihinden sonraki gazetelerin toplanmasını tenbih etmiştim. Ankara dönüşü tefrikanızı takibe devam ettim. 27, 28 Şubat 1948 gün ve 43, 44 sıra sayılı tefrikalardaki, Fransız taburunun «Memil taburu» sureti esarefine dair yazılarımız cidden hayretimi mucip oldu.

Her türlü savaş araçlarına malik vemevedu bini aşan bu taburun, elinde yalnız tüfek ve demarlarındaki asil kandan başka hiç bir şey olmayan (40) kişilik Türk kahramanları tarafından, hem de bir tek şehit ve yaralı verilmeksizin, pek kısa denilecek bir zaman içinde bütün vesaitiyle birlikte esir edilmesi şerefini kurtuluş tarihimize işgal edeceği yeri, yetkili tarihçilerimizin takdirine terketmek lazımdır. Yalnız Türke has olan bu şanlı muvaffakiyetin o tarihte kazandırdığı askeri ve siyasi mevki; başta büyüklerimiz olmak üzere bütün dünya ve hemimizce malum olan bir hakikattir.

Bir takım eghasın zaman, za-

Devamı sahife 3 de

Anketimiz

Dün akşama kadar
27 zarf daha geldi

B. ÖZEK BİRCİLİĞİ
MUHAFAZA EDİYOR

1- B. Özek	101
2- A. Köksal	64
3- A.-Menteoğlu	53
4- C. Ramazanoğlu	37
5- S. İnal	26
6- Ş. Eliyeşil	23
7- M. Kürklü	21
8- H. Aktunc	19
9- Y. Çukuroğlu	12
10- M. N. Gürkan	10
11- N. Ramazanoğlu	8
12- F. Y. Ramazanoğlu	6
13- F. Ünlü	4
14- Ş. S. Bozhan	3
15- M. Uygur	3
16- R. Özavci	2

İktidara giden yol buradan geçmez

Adana'da çıkan haftalık Esnaf gazetesinin 24 Mart 1950 tarih ve 19 sayılı nüshasında, bir Millet Partisi sözcüsünün, aşağıya aldığımız yazısını özlülerek okuduk.

« Celâl Bayar istese de hak-sızlıklara karşı mücadele edemez. Celâl Bayar zulme karşı mücadele açması kalksa mazisi suratına hasımları tarafından bir şamar gibi indirilir. Memleketimizin bedbahtlığı ortadadır. Ki, Celâl Bayar gibi korkunç derecede karanlık mazisi olan bir adam bu gün hala kendisini memleketine muhalefet lideri diye yutturabilmektedir. . . . Kemali cesaretle söylüyoruz, ki; Celâl Bayarın mazisi kan lekeleriyle doludur. İtham ediyoruz ki Celâl Bayar Başbakan iken ya pılan şark hareketinde binlerce masum insan, kundaktaki ve ana rahmindeki çocuk merhametsizce katledilmiştir.

. . . Celâl Bayar'ı katlettiği masum insanların kanı boğacaktır»

Bu yazıyı yazan zatın kim ve neyi olduğunu, yazıyı hangi gazete yazdığını bilmiyoruz. Öğrenmeyi de lüzumsuz buluyoruz. Yal-

Devamı sahife 4 de

«ARKADAŞI, SOYMAK

Amerikan gazetelerinde son günlerde neşredilen bu karikatür Rusyanın (büyük şekil) " dostuz, derken Çin'in ceplerini boşalttığını gösteriyor. Amerikan gazeteleri Rusyanın, Çin'i, hiç düşünmeyerek Komünistlerin menfaati için, kabil olduğu kadar çok istismar ettiğini bildirmektedirler.

Hakikatler Âleminde PİRLİTLER

6

Mayerling Faciası

Nafes Ajansının verdiği haberde; Robert Pochman isiminde Viyanalı bir zatın "Mayerling Faciası", esrarını çözebileceğini iddia ettiği, bildirilmektedir. Habere göre, Robert Pochman, facianın kurbanlarından olan Prenses Rudolf'un oğlu olduğunu ve elinde bir çok vesika bulunduğunu söylemiştir.

Bu münasebetle, Ömer Rıza Doğrul tarafından çevrilmiş bulunan, Dal: Carnegie'nin "Meşhur adamların mecbul tarafları", isimli eserinden, filime de alınmış olan bu facıayı kısaltarak naklediyo ruz.

Prenses Rudolf, sekiz yıldanberi, Belçika kralının kızı, altın saçlı Prenses Stephanie ile evlidir. İzdivaç siyasi sebeplerin tesiri altında yapılmıştır. Karı koca birbirini sevmemektedirler. Prenses çok kıskanç ve sinirli bir kadındır.

Budolf ölümüne takaddüm eden sene olan 1888 de henüz 19 yaşında bulunan Barones Marie Vetsera ile tanışmış ve sevmiştir. Bu alevli aşk macerası Viyanada bir çok dedikodulara sebep olmuş; İmparator Fransuva Jozef, oğlunu bu sevdadan vazgeçti-meğe çalışmış ve fakat muvaffak olamamıştır. Bu dedikodulardan uzak kalmak isteyen aşıklar, Prensin av köşkünde buluşmaktadırlar.

Rudolf; taht ve taçtan vazgeçerek, karısını boğamayı ve metresiyle evlenmeyi düşünmektedir.

İşte bu sırada: (1889 Son kânunun soğuk ve sisli bir sabahı, güneşin doğmasından kısa bir zaman sonra koca Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun veliahdı Prenses Rudolf'un av köşkünde üç el silah atıldığı duyulmuştur.

Geceyi onun köşkünde geçiren dostları derhal koşustular. Prensin yattığı odanın kapısını çaldılar. Cevap alınmayınca derhal kapıyı zorladılar, yüküler ve prensin yatak odasına girdiler.

Gözlerine çarpan manzara, tüyleri ürperten bir mahiyette idi. Oda baştanbaşa dağınıktı. Sandalyeler devrilmmişti. Boş şampinyaya şişeleri, zemin üzerinde yuvarlanmıştı. Yatağın yastıkları kıpkırımı idi ve kan içinde yüzüyordu. Avusturya-Macaristan veliahdı temayile giyilmiş bir halde idi. Hatta av ayakkabıları da ayaklarında idi. Fakat başının tepesi dağılmış bir halde yatağa uzanmış yatıyordu. Yanbaşında sevdiği kadının çıplaklığı vücudu göze çarpmakta idi. O da gakeğundan yediği bir kurşunla ölmüştü.

Fakat yarayı muhteşem lüpsika saçlar örtmekte idi. Ve bu saçlar Prenses Rudolf'un seve seve okşadığı saçlardı. Kadının vücudunda hiç bir yara bere görünmemekte idi. Bir Yunan ilâhesi kadar güzel olan bu kadının ölü hali de, canlı hali kadar güzeldi.

Bu feci hâdise, yarım asır kadar önce Avusturyada vukubuldu. Fakat bu cinayet -yahut intihar-insanların hayatı üzerinde çok büyük bir tesir yaptı. Ve dünya tarihini bakımından bir dönüm noktası teşkil etti.

(Acaba Prenses Rudolf evvelâ sevgilisini öldürmüş, daha sonra da intihar mı etmişti? Yoksa bir üçüncü adam, bunların ikisini de öldürdü mü? Bunu bilen yok.)

Hâdisenin vukubulduğu gün Köşkte bulunan Prensin dostlarının iddiasına göre, hâdise intihardır.

Fakat: (Hâdisenin vukubulduğu gün sabah saat altıbuçukta Rudolf, ava gitmek üzere hizmetçisi tarafından uyandırılmıştı. Hizmetçi havanın sisli ve son derece soğuk olduğunu söylemiş, Rudolf'ta ava çıkmaktan vazgeçerek arabasının Viyanaya dönmek üzere hazırlanmasını emretmişti.)

Rudolf'u en son gören en son adam, bu hizmetçi idi. Onun anlatışına göre Prenses son derece neşeliydi ve yüzü güliyordu. Onun kanaati, Prenses ile sevgilisinin öldürülmüş olmaları merkezindeydi.

Rudolf'u intihara sevkedecek ne vardı? Bilâis onu yaşamağa sevkedecek sebepler pek çoktu. Kendisi müthiş bir servet sahibi idi. Umumiyetle sevilen bir adamdı. Gençti. Seviyordu ve sevilirdi. Şöhret sahibi idi. Ve Habsburg lırın tahtı ona aitti.)

İşte sayın okuyucular yukarıda adı geçen Robert Pochman'ın açıklıyacağı iddia ettiği sır budur. Ve herhalde "Mayerling Faciası", nun bir intihar olmadığı merkezindedir.

Nazım Hikmet açlık grevine başlamış

Bursa hâbisinesinde komünistlikten 30 sene mahkûm olarak yatmakta olan Nazım Hikmet'in Af kanunu çıkmaması üzerine 8 Nisandan itibaren açlık grevine başlamağa karar verdiği ve bu yüzden keadi kendini öldürmeğe niyet ettiği kendi avkâtı olan İsmail Sebük'e haber verilmiştir.

Boş geçen zamanlar

YAZAN: Ahmet Ferit Yazıcı

Söyle bir tezi savunanlar vardır: Çalışmanın şeklini değiştirmek dinlenmektir! Bahçesinde çalışan insanın bunu bırakıp kitap okumaya, resim yapmaya başlaması, onda da yorulduğunu hissedince kendisini oturup hayale bırakması bir dinlenme işi! Bu sonuncunun da fikir yorgunluğunu vereceği tabiidir. Öyle ise bu tezi şöyle basitleştirebiliriz: Yorulmak suretiyle dinlenme!

Bu düşünüşü günlük hayata uygulayarak tezin haklı olduğunu kabul edebiliriz. Yalnız şunu söyleyelim ki, bu dinlenme görünüşünde dinlenmez. Bunun fiziolojik psikolojik yönde de dinlenme olup olmadığını yetkili ağzılarına bırakacağız.

Şimdi asıl konumuza gelelim: Madem ki gezme oynama, dinleme bombos oturup düşünme bir yorulmaktır ve hatta bir iştir; Öyle ise insanın boş geçecek zamanı yoktur.

(Devamı sahife 4 de)

Haruniye'nin 30.ncu yıldönümü münasebetiyle

(28 Mart 1920)

Koşma:

Fransızla savaşım var,
Erdolusu içen gelsin!
Ya şehittik ya ki müsrat!
Candan serden geçen gelsin!

Kelkin kardaşlar göçel'm,
Cenk bayrağını açalım,
Al, kızıl kanlar saçalım,
Kanlı gömlek giyen gelsin!

Şu Harn'da harp kuruldu,
El alem ora derildi,
Gaza bize farzolundu,
Vatan aşkı olan gelsin!

Kâfirler evleri bozar,
Hile duzağını düzer
Ehli ayal dağa gezer
Ehli iman olan gelsin!

Kötüler çıkmasın yola,
Başa çok getirir belâ
Cenk edecek yiğit gerek
Vatanını seven gelsin!

Dede derki ne olacak,
Takdir yerini bulacak
Belki ulu cenk olacak
Vatan aşkı olan gelsin

Dede Bey

Berdan: Arkadaşımız Göçük köyü öğretmeni Abdullah Tofan'ın gönderdiği bu koşmayı Haruniye'nin işgalinde Dede Bey isminde bir zat yazmıştır.

Dede bey 947 yılında sağ idi ve 73 yaşında bulunuyordu. Bu münasebetle Haruniyelilerin kurtuluş bayramını kutlarız.

Dedenin Köşesi

A. I. den

Maruzatımın, yukarıda bahsettiğim hakikatları bilmiyenler üzerinde ne gibi bir duygu ve nasıl bir değişiklik husule getirdiğini bilmeyorum. Yalnız, halihazırda inkişaf halinde bulunan ve bazılarının iki, üç; bazılarının da yarım asır evveline gelinceye kadar hiç bilinmeyen tabiat bilgilerinin; Kur'an Kerimde mufassal olması âlemler ve ima suretine mevcut olduğunu, bu ilâhi kitabın bir mucizesi olarak kabule meyledenlerini ve bu mukaddes kitabın karşıda her hükmetkârane bir matavatla bağlanacaklarını ümit ederim.

Her cins maddenin her atomu müsbet ve menfi elektron ve manyetonlardan mürekkeptir. Yani maddi olmayan bir takım kudretlerin topluluğundan ibaret olup, bir iç alemi manzumesi halindedir. Maddi alemimizde güneş sisteminin seyyare ve peykleri cüzbe ve defetme kuvvetlerinin tesiriyle, bir muvazenei tamme halinde nasıl devrediyorlarsa; atomların iç alemi olupta, ışık halinde bulunan bu kudret zerreceleri de, merkez çekirdeği etrafında aynı kuvvetler kanununa tabi olarak devir ve ihtizaz ederler. Bu keyfiyetin fennen izah ve isbat edilmesi gerek basit ve gerekse mürekkep p. bütûn anasırı maddiyenin aslının aynı olduğu neticesini doğurur.

Maddenin esasını teşkil eden atomların içindeki elektron sayısı ile bunların devir ihtizaz ve süratlerinin aynı olmadığını tabiat ve fizik bilginlerinden öğreniyoruz. İşte bu sayı, devir ve ihtizaz farkı, görüşümüzde maddeler arasındaki farkı husule getirmektedir.

Örnek olarak demir ve altın cevherlerini alalım. Bu iki cevher: tabiat kanunlarına, maddi duygularımıza, muayene ve görüşümüze göre başka başka iki maddedir. Ve fakat aslında bu ayrılığı husule getiren saik, bunların asıllarının aynı oluşu değil; atomları içinde bulunan elektron adetleriyle, devir ve ihtizaz süratlerinin aynı olmayışıdır. Ve bu ilmi hakikat, yalnız örnek olarak verdiğimiz altın ve demire değil bütün anasıra şamilidir.

Netice olarak, anlaşılıyor ki; kainata teşkil eden bil'umum anasırın atomları içinde, elektron adı verilen ve ışık halinde bulunan birtakım kudretler bulunmakta, bu kudretler bir çekirdek etrafında devir ve ihtizaz etmekte, bu devir ve ihtizaz arasındaki sürat farkı ve elektron adedi maddelerin ayrı ayrı görünmesine sebep olmaktadır.

Maddi alemimizi ihata eden

Devamı sahife 4 de

Sayın Taha Toros'a Açık Mektup

(Baştarafı Birincide)

man bu olayın yegâne kahramanı olarak kendilerini ileri sürdüklerini ve bu önlü savaşta muvaffakiyetin mahza bir maksadı mahsusla başkalarını mal edilmek istenildiğini gördüğünü (Adana merkez jandarma bölük komutanı bulunuyordum. Yıl 930) Yeni Adana ve Türksözü gazetelerine bir açıklama yazarak gerekli cevabı vermişim. Yeni Adana gazetesinde intişar edip, başta Cumhuriyet olmak üzere İstanbul gazetelerinden bir kısmı tarafından da iktibas edilen bu yazım üzerine emekli general Naci'nin (Eski Seyhan Milletvekili) başkanlığı altında Tarsuslu Yakup bey zade merhum Hakkı (Mersin Milletvekili) Maarifçi Rafet (Eski Urfa Milletvekili) beylerden müteşekkil bir heyet Adanaya gelerek gerekli incelemelerde bulunmuşlar ve buna günlerce devam etmişlerdir. Edindikleri malûmatı ve hasıl olan kanaati icabeden makama sunduklarını yakinen biliyorum.

Ne yazık ki bu hakikatın bir defada başka bir şekilde tahrif edildiğini görüyorum. Tefrikanızın altında İsmail Ferahim tarafından yazıldığı işaret edilen «Kurtuluş savaşında kahraman Çukurovalılar» adlı eserdeki bu konuya ait meşruat da hakikate uygun değildir. Bu zatın halen nerede olduğunu bilmiyorum. Yazdığı eseri de okumadım. Bununla beraber bu yazım ona da yeter derecede karşılık olacaktır. Bir maksat peşinde koşmak ve öğünmek kşygusunda olsaydım, ben de bir kaç sahifecik bir eser yazabilirdim. Hiç kimsede buna mani olamazdı. Ben de hakim olan iman; millet ve memleketime karşı vazifemin yapılması ve bunu her Türkün yapmağa mecbur olmasıdır.

Üzülerek arz edeyim ki bu olay hakkındaki yazılarınız asla hakikate uygun değildir. Yavrularımıza kahramanlık örneği olarak yadigar bırakacağımız bu gibi önemli tarihi olayların kaleme alınması için herhangi bir şahsın sözüne, şu veya bu zatın gelşi güzel yazmış olduğu yazıya dayanmanın ne dereceye kadar doğru olacağını efkârî umumiyemin takdirine bırakıyorum.

Müsaadenizle tafsilattan sarf-nazar ederek hakikati kısaca arz edeyim:

1 — Munzam vazifelerim hâric, bir defa takımı komutanı değil, aylardanberi Karaisalı jandarma bölük komutanı idim.

2 — Karaisalı kazası ile taburun esir edildiği «Kar Boğazı» civarında halkça «Yılan ovası» diye anılan mevki arasındaki meşhûr gözetönde alınırca (uzun boyunda incelemeye lüzum yoktur. Bir defaok haritaya bakmak kâfidir) Bir adamın yerden biter gibi bu-

rada hemencecik meydana çıkmasının mümkün olmadığı kesin olarak anlaşılır.

3 — Taburun Pozantıdan hüruç hareketi yaptığını ilk evvel haber olarak, keyfiyeti cephe komutanına arzettim. Aldığım yazılı emirle düşmanın tevki ve imhasına menur edildim. Mülâzım Besim (şimdi emeklidir) mülâzım Şefik (şimdi nerede olduğunu bilmiyorum. Müstahdem ise herhalde yarbay veyahut albay olması lâzımdır.) beylerde yanına yerildiler.

4 — Müfrezemin ismi «Kara bomba» namı müstearım da «Kara Afet» idi. Taburun imha ve esaretini temin amacıyla bütün gerekli tedbir ve tertibat tarafımdan aldırılmış ve arkadaşlarımla birlikle bizzat silah kullanmak suretiyle tabur esir edilmiştir. Bu muvaffakiyetten ötürü Karaisalı müdafai hukuk cemiyeti tarafından Hıdamatı Vataniye namı altında verilerek istenilen parayı da almayı cemiyete terkettim.

Hakikatın bundan ibaret olduğunu bilen ve şimdi sağ olan Karaisalı, Adana, Mersin ve Tarsusta binlerce şahit olduğu gibi aynı müfrezede bulunan kahramanlardan da sağ olanlar vardır. Yedimdeki tarihi vesaike bunu isbata kâfidir.

5 — Şunu da açıkça söyleyeyim ki; hayattan nasibini ve son rütbesini almış bir adamım. Maksudum bu şanlı savaşta bir şeref payı kapmak, veyahut kendimi tanıtmak değildir. Kurtuluş savaşı tarihimize çok önemli bir mevki kazandığı bedihi bulunan bu tarihi olayın iç yüzünü efkârî umumiyeye kısaca arz etmektir. Bu kahramanlık örneğinden mütevellit şan ve şeref ne hasana, ne kemale ne aliye ve ne de Veliye ait değildir, olamazdır. Nitekim esir taburu Gülek'ten Karaisalıya getirirken, bir heyetle Bucak karyesine gelmiş olan Tekelioğlu Sinan (Seyhan milletvekili) beyin, civar köylerden toplanmış olan yüzlerce halk ve müfrezeye efradı karşısında tebrik ve teşekkürü havi hitabesine; bu muvaffakiyetten doğan şan ve şerefin karşımızda vakur ve asil bir civanmertlikle durmakta olan Türk yavrularıyla onları yetiştiren ana ve babalara ait olduğu mukabelesinde bulunmuşum.

Bu gün de, yarın da, sağ kaldığım müddetçe de aynı sözleri tekrar etmekle iftihar eder ve zevk duyarım.

Saygılarımla. 31. Mart. 1948

ERZURUM

Jandarma Bölge Komutanı

Albay Hasan Akıncı

Berdan: Bir tesadüf eseri olarak, Sayın Kara Afet'in bu tarihteki mektubu iki yıl evvel bu gün yazılmış bulunmaktadır.

Meclis Feshedilirken

(Baştarafı birincide)

muhalefetin herhangi bir teşebbüste bulunmuş olması keyfi yeti gözden kaçırmayacaktır.

Ele aldığım konuyu bağlamadan önce, bir kaç gün evvel Sayın Devlet Bakanının radyoda da yayınlanan bir konuşması üzerinde kısaca durmak isterim.

Devlet Bakanı bu konuşmasında: Seçmen; seçeceği milletvekiline ilk sual olarak iktisadi alanda ne düşünüyorsunuz diye sormaya, bu konuda bir fikir sahibi olmayana oy vermemelidir, diye buyuruyorlar. İktisadi kalkınmanın, iktisadi düşünüş ve fikirden çok daha evvel eğitim ve kültür kalkınmasına bağ olduğunu not ettikten sonra; sorularını herkesten evvel kendilerine soralım? Gerek Milletvekili tahsisatlarının artırılmasına ve gerekse Meclis'in feshinde lâhî epkem kalışlarının sebebi hikmeti nedir? Ve bu halin, ne kadar az olursa olsun, iktisadi kalkınmamızla iliği yok mudur? Bizceki incelemek suretiyle bir çok örnekler bulmak mümkün değildir?

Şimdi asıl konumuza dönelim. Meclis feshetmek için neden kanunun tarifine uygun olarak dört yılın tamamlanması beklenmedi? Sonra, mademki kanun, Meclis: istediği zaman kendini feshetmezden kâhiyordu, bu neden 949 yılının son ayında yapılmadı da, 950 yılının üçüncü ayında, yıllıklar alındıktan sonra yapıldı?

Benim şahsî görüşüme göre bunun tek sebepte toplanan üç cephesi vardır. Sebep; 950 yılı tahsisatını almak. Cepheleden birincisi, milletvekillerini seçim bölgelerine cepleri dolu olarak göndermek; ikincisi: Tekrar Milletvekili seçilmeyecek olanlara, Millet kesesinden son bir yardımda bulunmak; üçüncüsü; tekrar ve yeniden milletvekili seçilecek olanlara, bütçe açığına ve halkın sefaletine rağmen, biraz daha refah sağlanmaktadır.

Belli etmemeye çalışılmalarına rağmen, muvafıkların yaptıkları bu iş, muhalifleri de sevindirmiştir. Allah millete acısın!

Sami Dural

Aya seyahat

Bundan 19 sene evvel ilk defa olarak stratosfere girmeye muvaffak olan profesör Piccard «Gök- le arz arasında», isimli kitabında yakında aya seyahatin mümkün olabileceğini kaydetmektedir. Profesör Piccard'a göre, teorik bakımdan bu seyahat artık imkan dahilinde girmiştir.

Profesör Piccard'a göre, bu seyahatin en mühim ve halledilememiş olan tarafı «dönüş yolculuğudur», lâve edildiğine göre dönüş yolculuğunu yapabilmek için 440 ton yakacağa ihtiyaç vardır. Bu da tabminlere göre oksijen likid'den ibaret olacaktır.

Alman Halk Polisi

«East Europe» dergisinde çıkan «Sovyet Rusya Avrupa'da tecavüze geçecek mi?», başlıklı şayanı dikkat bir yazıda:

(Berlindeki Sovyet askeri makamlarının Berlin'i ele geçirmek plânları hazır. Bir harbe inkilâp edebilecek kadar büyük bir mukavemet görmedikleri takdirde bunu tatbik edecekler. Batı bölgesinin işgali sebebi şu olacaktır: Tebeden turnağa kadar silahlanmış olan Alman halk polisi, İngiliz ve Amerikan makamları tarafından himaye olunan Alman harp suçlularını aramak isteyeceklerdir. Son haftalar zarfında Alman halk polisi, büyük sayıda Alman'ı Berlinin batı bölgesine geçirmeye zorlamıştır. Artık herhangi bir gün, bunları «aramak» teşebbüsüne geçilebilir ve Sovyet kuvvetleri de Alman halk polisinin yardım teklifi karşısında ona zırhı arabalar ve tanklar verecek ve Amerikalıların harp suçlularına yardıma bulunmaları yüzünden o da Alman halk polisini destekleyeceklerdir. Müttfikler aynen mukabelede buldukları takdirde, Sovyet taarruzu durdurulacak ve Sovyetler kafa şişirici propogandalara başlayacaktır.) denilmekte ve makale şöyle bitirilmektedir:

(Eski bir Fransız ata sözü vardır «İştah yerken gelir, Asya'daki komünist başarıları Kremlinin Avrupadaki iştehasını kesmemiş bilâkis açmıştır.)

Bu yazıyı okuduktan sonra Alman halk polisi teşkilatının kurulma sebepleriyle, son zamanlar da «gayri memnuların her gün biraz daha fazlalaşarak batı Berlin'e göç etmelerinin manası daha iyi anlaşılacaktır.

Her gün yeni bir kılığa bürünen komünist saldırıya siyasetinin nereye kadar devam edeceği ve nerede son bulacağı, bütün düşünün insan kafalarını haklı olarak meşgul etmektedir.

Kıyamet alâmetlerinden

İstanbul rasathanesinden bildirildiğine göre, 2 Nisan. 950 pazar gecesi ay tutulacaktır. Ay, saat 20,09 da tutulmaya başlayacak, 22,29 da temâsen tutulmuş olacaktır; ve bu hal havalı bulutlu olmadığı takdirde yurdun her tarafından görülecektir.

Ay tutulması hadisesinin, 6 nisanında kopması beklene kıymetle ilgili olduğu yetkili çevrelerde teyit edilmektedir. Bütün okuyucularımıza hazırlıklı olmalarını tavsiye ederiz.

Not: Yazılarımızın çoğu yazıldıkça «Ziraat İntâz» serisini koymadık. Özer dileriz.

BOŞ GEÇEN ZAMANLAR

Baştafi sahife 2 de

Biz bu yazımızda boş geçen zaman kavramını; Beden ve fikri müsabet iş görmediğimiz zamanlar anlamında kullanacağız.

Bir de bunun ters yönü vardır; ki o da işten bunalıp dinlenmeye zaman bulmuyoruz denildiği anlardır.

İkinciler haktır; birin-ilerin öldürülmesi hem bireysel ve hem de ulusal zararlar doğmaktadır. Yaz saati, iş saatlarının uzatılması ve tatil konularının tetkik edildiği bu zamanda, adı geçen zamanların nasıl doldurulacağını düşünerek hepimiz için ödevdir. Milli emeğin ve enerjinin kıymetlen-dirilmesine ihtisalide her halde bu konu ile ilgilidir.

Matematikçi bir şaire mühendis bir terbiyeciyse, iktisatçı bir romancıya rastlamışsak bilmeyiz ki, bu adamlar boş zamanlarını iyi işle doldürmüşlardır.

Güzel sanatlarda uğraşan ustalarımız; ustalığı öğrenmiş fikir adamlarımız vardır.

Son zamanların İŞ TERBİYESİ fikri de; ruhi, bedeni, fikri mükemmeliği alacak insanı hedef tutar.

Fakat düşünmeli ki; eli işe yatkın fikir adamı sanatı, sanat-kâr fikri gelişimini, boş geçen zaman için, boş zamanlarında elde etmiştir.

İş vaktinin dışında evinin marangozluk işini yapan bir fikir işçisi; boş zamanlarında gazetesi, kitabı ile uğraşan bir usta zamanı kıymetlendirmeyi bilen bir insandır. Bunun ulusal faydası aşikâr olup; Her adama bir iş, işsize iş çabalamaları ile de tenakuz halinde olduğu pek de iddia edilemez.

Yeni bir şey öğrenmeden, bir hareket olmadan geçen gün ölü gündür. Ölüyü diriltmek imkiyansız; diri günü öldürmemeye çalışalım.

Dedenin Köşesi

ve fakat gözle görülmeyen bir çok latif felekleri veya latif kürreleri ve bunların halkın neden görmediğini kısaca anlatmağa çalışacağız. Mikrop ve basil adı verdiğimiz birtakım canlı ve maddi mahlukatı, görmediğimiz sebebi küçük oluşlarıdır. İlim adamları mikroskop adı verilen bir aletle bunları yüzlerce ve binlerce büyüterek tetkik etmekte, faaliyetlerini tesbit ederek cinslere ayırmakta, isimlendirmekte ve bunları imha etme yollarını araştırarak hastalıkları önlemeye veya tedavi etmeye çalışmaktadırlar. Bu hal, maadeye müteallik birçok şeyleri görmediğimizi ifade eder. Diğer taraftan, mesela suyu teşkil ettiğini bildiğimiz oksijen ve hidrojen gazları, madde sayıldıkları halde gözle görülemez ve ancak birleşmek suretiyle su halini aldıkları zaman görülebilmekte ve hissedilebilmektedirler. (Devam edecek)

"Fıkra,, imiş

Ceyhan'da çıkan İleri gaz te-sinin 24. Mart 1950 tarih ve 68 sayılı nüshasında "Çivi, İmizli "Halâ mı?,, başlıklı iki kumpas bir yazı okuduk. Bu yazıda, geçen Pazar günü, Demokrat Partinin Tarsusta yapmak istediği toplantının polise "dağıtıldığı,, ve bu dağıtım işine ellerinde "mekineli Tüfek,, bulunan jandarmaların yardım ettiği kaydedilmektedir. Temamen değilsede %99 yalan

Bu yazının "Fıkra,, çerçevesi içine alınmış olması, yazarın yalan ve günahını belki hafifletebilir. Fakat yazının "Fıkra,, olmayışı bu yalan ve günahı katmerletir.

Bereket versin ki yazarın adı; elle tutulup başına vurulmadan iş görebilecek bir ad değilirdi. "Çivi,, bu, çekici [veyince boyun eğmez olur mu?

"İçelin Ağabeyisi,,

İki yılı geçen bir zamandan-beri çalışkanlığı ve medeni cesareti ile temayüz etmiş ve oldukça sevilmiş olan sayın bayan Müfide İlhan, bir kaç gün evvel orijinal bir beyanname neşretmiş bulunuyor!

"Çok aziz sevgili Demokrat kardeşlerim,, hitabıyla başlayan beyannamede Müfide İlhan; hülâsa olarak, eşi Faruk İlhan'ın kendi yerine İçelden milletvekili aday gösterilmesini istiyor ve sayın kocasının İçellilerin ağabeyisi olacağını temin ederek; "Dr. Faruk İlhan memleketi bir çok hizmetler etmiş olan Mersinli Cemal paşanın ağabeyisi ve Mersinli bir çok işlerini gör m ü ş Mersinli Galip beyin oğludur,, cümleleriyle girdiği taktimde Faruk İlhan'ın ilk okuldan bu güne kadar, hayatını kazanmak için ne şekilde çalıştığını anlatıyor.

Biz maddi kıymetlerin bir başkasına devredildiğini bildirdik ama, manevi kıymetlerin, vevleki bir eş bile olsa, başkasına devredilebileceğini bilmezdik. Bir yazımıza daha girdik.

Sonra bu Faruk İlhan nasıl bir insandır ki; İçel çapında bir demokrat Bayanın himaye ve tavassutuna mazhar olmuştur?

Cumhurbaşkanı Malatyada

Dün Malatyaya vasil olan Sayın Cumhurbaşkanını İnönü dördüncü seçim nutkunu söylemişlerdir.

Nutuktan bazı kısımları veriyoruz.

"12 Temmuz politikasının muhalefet tarafından tahriri, siyasi hayatın muhtaç olduğu itinaat temelini tamamiyle çökertmiştir,,

İktidare giden yol buradan geçmez

Baştafi birincide

nız tarihi bilgisi kadar siyasi görüşünün de kit olduğu anlaşılan bu şahsın; D. P. den önce kendi partisini baltaladığına, Nasrettin Hacı'nın meşhur fıkrasının en yeni kahramanı olduğuna işaret etmek istiyoruz.

Şayet Millet partisinin yükselmesi, demokrasi hayatımızda bir mevki sahibi olması samimi olarak arzu ediliyorsa, şahıs davalarına, şahsi k i n ve hırslara artık bir son vermek lazımdır. Hü

kümetin meclisten aldığı yetkiyle giriştiği bir icra-tta yalnız başbakan mes'ul göstermek gayretkeçliği, kelimenin hafif manasıyla gü-lünçtür. Eğer bu meselede hakikaten iddia edilen hususat vuku-bulmuşsa, mes'uliyet bakımından Celal Bayarın kaçınıcı devlet adamı olabileceği şayanı tetkiktir. Ve Celal Bayardan çok daha evvel Millet Partisi Fahri Başkanı Sayın Fevzi Çakmak'ı unutmamak gerekir.

— Şehirçime su şebekeleri için (60) tan (500) mm. ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütun parçaları asfaltlanmış, şimdije kudar olanlara her bakımdan üstün kalite ve evsafata olan KOLYE-PRİZ lerimizi taptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatle ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılması ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. (No. 2)

Bu gün siyasi hayatımızı sü-kündan makrum eden iç palitıkada muhalefete hakim olan şiddet politikasıdır.

"Gerek dış emniyetin ve gerek içeride çalışıp ilerlemenin temel şartı 950 seçimleriyle memleketten-buzur ve istikrarın sağlanarak teminidir.,,

BERDAN

Çama güneleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi

SAMİ DURAL

Yazı İşlerini fülen idare eden

VEYİS EKENER

İdare yeri: Şadırvanlı Han

Husust daire — TARSUS

Yıllığı : 5 Lira

6 aylığı : 3 Lira

Sayısı 10 Kuruş

Resmî ilanların satırı 30 kuruş
Husust ilanlar pazarlığa tabidir.

Basıldığı yer :

GÜLEK Basımevi — Tarsus

T. C. Zirâat Bankası

Vadesiz tasarruf hesapları
1950 yılı ikramiyeleri:
İstanbul ve Ankara'da

8 EV,

Ayrıca

200,000 Liralık**Para ikramiyeleri.**

Ev kazanan isterse bedelini alabilir.

Acele 150 Liralık bir hesap açtırınız.

Her 150 lira için ayrı bir kur's Numarası verilecektir.

ÇEKİLİŞ TARİHLERİ:

10 Mart, 15 Mayıs çekilişlerinde yalnız para ikramiyeleri; 30 Haziran, 31 Temmuz, 29 Ağustos, 30 Eylül, 28 Ekim, 30 Aralık çekilişlerinde ise, bazılarında ikişer ev olmak üzere hem ev hem para ikramiyeleri vardır.

İkramiye giriş şartlarını Bankalarımızdan öğreniniz.